

December 2025 | leto 53 | št. 2 | ISSN 1408-7839

VEZI

CENTER ZA USPOSABLJANJE, DELO IN VARSTVO ČRNA NA KOROŠKEM

VEZI

Glasilo VEZI izdaja Center za usposabljanje, delo in varstvo v Črni na Koroškem, december 2025, leto 53, št. 2 ISSN 1408-7839. Namenjeno je ohranjanju in poglobljanju stikov med Centrom in domovi otrok.

Uredniški odbor:

Mateja Kristavčnik,
Pavlina Šepul

Lektorica:

Irena Greiner

Risba na naslovnici:

Najda Mešič

Oblikovanje:

ZiGRAF, Žalec

Tisk:

Sij ZIP center, d. o. o.,
Ravne na Koroškem

Naklada:

500 izvodov

Leto izdaje:

december 2025

UREDNIŠTVO VEZI SI PRIDRŽUJE
PRAVICO DO IZBIRE ČLANKOV,
KI JIH OBJAVIMO V VEZEH.

POSILNIH PRISPEVKOV IN
FOTOGRAFIJ NE VRAČAMO IN
JIH NE HONORIRAMO.

AVTORJEM PRISPEVKOV SE
ISKRENO ZAHVALJUJEMO!

PRISPEVKOV UPORABNIKOV
NE LEKTORIRAMO.

Uredništvo VEZI

C U D V V e z i

Vsebina

- 3 Dragi bralci Vezi,
- 5 KORAKI NAPREJ
- 6 INDIVIDUALNA OBRAVNAVA UPORABNIKOV ZA ŽIVLJENJE IZVEN INSTITUCIJE V LUČI WKS MODELA
- 7 OB ZAKLJUČKU LETA – PROGRAM INSTITUCIONALNEGA VARSTVA ODRASLIH (IVO)
- 8 VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE V CUDV ČRNA NA KOROŠKEM
- 9 DNEVNI CENTER RAVNE
- 11 DELO SOCIALNE SLUŽBE
- 12 SEJA SVETA UPORABNIKOV
- 14 POPOPLAVNA SANACIJA VDC KOVAČ
- 16 INTEGRATIVNE ZAPOSLOTITVE V VDC RAVNE NA KOROŠKEM
- 17 VDC SLOVENJ GRADEC
- 18 USTVARJALNI NOVEMBER V DRUŽBI NARAVE, POHODNIKOV IN PROSTOVOLJCEV
- 19 TA NAŠA ČRNA
- 21 V TIMU ČRNA SE JE DOGAJALO
- 22 MED GLASBO, PRIJATELJSTVOM IN NOVIMI DOŽIVETJI – ŠTIRIDNEVNA POT NA POLJSKO
- 24 SOLZE IN SMEH
- 25 PRIJAZNOST IMA SILNO MOČ
- 26 OBISK KNJIŽNICARKE
- 26 OBISK IN BRANJE V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI NA RAVNAH
- 27 USTVARJANJE NOVIH ZGODB Z VRTCEM NA MUTI
- 28 TEDEN OTROKA
- 28 PIKI, NOVA ZVEZDA STANOVANJA NA MAISTROVI ULICI
- 29 TAČKE POMAGAČKE
- 30 V SLOVO
- 32 ČEBELJI SPREHOD PO MEŽICI
- 34 SLOVENSKI MEDENI ZAJTRK
- 35 VADBENI DAN MATP
- 36 KO ŠTEJE VSAK GIB – UTRINEK IZ STANOVANJSKE SKUPINE MEŽICA
- 37 ŠPORT V CUDV ČRNA
- 38 ZDRAV ŽIVLJENJSKI SLOG
- 39 EPIC RIDES DRNIŠ
- 41 SREDA JE DAN ZA POHOD
- 42 TEKMOVANJE V KEGLJANJU
- 43 KONJENIŠKI TABOR Z INDIJANSKIM PRIZVOKOM
- 44 PRVI PLANINSKI TABOR SKUPINE GORSKA ROŽA
- 45 ŽIVLJENJE NAŠE STANKE
- 46 KAKO JE RUS TONI PREŽIVEL POČITNICE
- 47 TONI NA DOPUSTU
- 47 GORSKA ROŽA DOBILA ZMAGOVALNI MOTIV ZA MAJICE
- 48 OBISK PRI NAŠI GABI
- 49 DRAGOCENI SPOMINI: OD TOPLINE OBJEMA DO RADOSTI SKUPNIH POTI
- 50 OKUSEN BOGRAČ V RADLJAH OB DRAVI
- 51 Z VLAKOM V MARIBOR
- 52 VDC PREVOZ IZ ČRNE NA RAVNE
- 52 NAŠA ŠIVALNICA
- 54 JESENSKI SOSEDSKI KOSTANJEV PIKNIK
- 55 NAJDINI 60 LET
- 56 MOJČINI 60
- 57 PRAZNOVANJE IRENINEGA ROJSTNEGA DNE
- 58 RAVENSKI DNEVI
- 58 NOČ ČAROVNIC
- 59 IZLET V ŽIVALSKI VRT
- 60 IZLET V MEDVODE
- 61 IZLET V PREKMURJE
- 62 JESENSKI MORSKI POBEG: OLJKE, RIBE IN KUP DOBRE VOLJE
- 64 LETOVANJE V IZOLI
- 65 JADRANJE
- 66 ISKRICE

Dragi bralci Vezi,

zadnje leto je bilo za naš zavod zelo dinamično in navdihujoče. Veseli me, da nas naše glasilo še naprej povezuje – **starše, skrbnike, uporabnike in zaposlene**, ki skupaj ustvarjamo podporno, odprto in razvojno usmerjeno skupnost. Ponosno spremljam, kako se naši uporabniki vključujejo v vedno več aktivnosti, tako v lokalnem okolju kot tudi širše; njihova vedoželjnost in pogum sta temelj naše skupne rasti.

Pred nami so pomembni razvojni koraki. Aktivno iščemo novo lokacijo za izgradnjo bivalne enote za 24 uporabnikov, hkrati pa smo na Ministrstvo za solidarno prihodnost poslali projektno nalogo za drugo bivalno enoto za dodatnih 24 oseb, ki bi nastala na delu sedanjega kompleksa CUDV. V projektu smo zapisali željo, da ohranimo bazen in telovadnico, novi objekt pa bi oba prostora sodobno povezoval. V njem bi se nahajale štiri stanovanjske enote, skupni prostori, učilnice, večnamenske sobe, prostori za zdravstveno službo, kuhinjo, tehnično službo ter uprava zavoda, ki je trenutno razpršena na več lokacijah.

Po terminskem načrtu napreduje tudi projekt doma za starejše občane. Do konca leta 2025 mora biti objekt pod streho; januarja pričakujemo montažo oken, zagon ogrevanja in začetek notranjih del. Pripravljamo razpis za notranjo opremo, oddali pa smo vlogo za izvajanje dolgotrajne oskrbe.

Pred nami je leto, polno nalog, a tudi priložnosti. Ob tem pa se približuje čas, ko se zazremo naprej z novim upanjem. Zato vam želim, da bo **leto 2026 leto poguma, novih moči in iskrenih medsebojnih vezi**. Naj vas spremljajo zdravje, toplina in zaupanje – vrednote, ki nas povezujejo tudi v našem zavodu.

Jože Kropivnik

Edo Kukec

KORAKI NAPREJ

Sledenje poslanstvu, viziji in vrednotam ustanove zahteva držo, ki se jo moramo držati vsi zaposleni, ki so vpeti v vsakdan soustvarjanja kvalitetnega življenja posameznika. Prepoznavanje potreb, želja, vodenje, usmerjanje in skrb zahtevajo človeka, ki vse to prepozna, oziroma človeka, ki to zmore prepoznati. Prav zaradi tega je izobraževanje zaposlenih ključnega pomena in mora biti kontinuiteta v ustanovi. Skupni imenovalac je uvajanje WKS modela in nadaljnje izobraževanje kot podpora pri izvajanju. Zato smo tudi v drugi polovici leta veliko pozornosti namenili izobraževanju na to temo, tako s pomočjo zunanjih izvajalcev kot v obliki internega izobraževanja kot podpornega couchinga.

Nadaljevali smo z internimi izobraževanji glede na izražene potrebe delavcev ter z izvajanjem team buildingov. Velik poudarek je bil na strokovnem izobraževanju za vodstvene delavce predvsem na področju vodenja in komunikacije. Izvedenih je bilo več kontinuiranih predavanj s strani zunanjih izvajalcev. Izobraževanja so potekala tudi v okviru pridobivanja certifikata Družbeno odgovorni delodajalec. Prisotnosti strokovnih delavcev na posvetih na temo deinstitutionalizacije so bile stalnica.

Ker je v CUDV Črna na Koroškem ena od stalnic tudi opazovanje sveta oseb z motnjo v duševnem razvoju v njihovem domačem okolju, smo več pozornosti namenili tudi projektu. Poskusno izvajanje prilagojenih oblik podpore družini na domu. Gre za projekt pod okriljem Ministrstva za solidarno prihodnost, ki je namenjen otrokom z motnjo v duševnem razvoju do 18. leta starosti.

Pozvani smo bili k razvoju oblik pomoči, ki bi jih CUDV izvajali tudi v drugi organizirani obliki, konkretnije na domu družin, ki imajo otroka ali mladostnika z motnjo v duševnem in telesnem razvoju oziroma drugimi oviranostmi. V CUDV Črna se je projekt pričel z uvodnimi aktivnostmi novembra 2024, operativno pa decembra 2024, ko so bile v program vključene prve družine. Izvedeni so bili razgovori z družinami, ki so izrazile interes za sodelovanje. Za aktivnosti v okviru projekta se je

odločilo šest družin. Izvajale so se individualne in skupinske aktivnosti, prilagojene specifičnim potrebam otrok, vključno s socializacijskimi dejavnostmi (srečanja v lokalni skupnosti, družabne igre, obisk kulturnih dogodkov), gibalnimi aktivnostmi (sprehodi, obisk plezalnega centra, bazena, fitnesa), razvojnimi aktivnostmi (branje v knjižnici, finančno opismenjevanje, ustvarjalne delavnice). V osnovi je mišljeno, da se dejavnosti oziroma obravnave izvajajo na domu in v okolici. Glede na želje in potrebe staršev potekajo dejavnosti v Dnevnem centru na Ravnah ter v okolici kraja. Z otroki in mladostniki delajo zaposleni v CUDV. Dejavnosti potekajo tudi v času šolskih počitnic v dopoldanskem času, v zadnjem obdobju je možnost izvajanja tudi en dan v mesecu med vikendom.

Prihodnost ima za nas velika pričakovanja, veliko nalog nam je že danih in veliko jih bo še prišlo na našo pot. Vsem, ki bomo udeleženi na teh poteh, pa je skupno eno: najboljše, kar lahko naredimo za sočloveka, za družbo nasploh.

Katarina Lovko Kovačec

INDIVIDUALNA OBRAVNAVA UPORABNIKOV ZA ŽIVLJENJE IZVEN INSTITUCIJE V LUČI WKS MODELA

V našem CUDV Črna na Koroškem bivajo uporabniki, ki potrebujejo posebne oblike varstva zaradi posebnih potreb oskrbe, zdravstvene nege, varstva in zdravljenja. Ne glede na to, ali gre za osebe z zmerno, težjo in najtežjo motnjo v duševnem razvoju, ki imajo tudi motnjo pri gibanju (nepomični, delno pomični) ali z dodatnimi kombiniranimi motnjami, kot so gluhosta, naglušnost, slepota ali slabovidnost in drugimi motnjami, zlasti nevrološkimi (epilepsija, telesne spremembe), se vsi zaposleni zavedamo, da so življenjske aktivnosti osnovni elementi, ki opredeljujejo odvisnost oseb z motnjo v duševnem razvoju. Izhajamo iz stanja, v katerem je uporabnik, in njegovih potreb. In temu ustrezno pristopamo.

CUDV Črna na Koroškem je vedno sledil sodobnim pristopom in trendom dela z ranljivejšo populacijo. Smernice in programi dela so bili vedno usmerjeni v posameznega uporabnika, v njegove potrebe, želje in predvsem v uporabnikove koristi.

Misel, ki nas je spremljala ob vzpostavitvi manjših stanovanjskih skupin in preselitvi uporabnikov v ciljna lokalna okolja, je bila usmerjena v vse načrtovane aktivnosti za možnost življenja uporabnikov izven institucije.

V sklopu vseh izobraževanj, ki nam jih CUDV nudi, je učenje obravnave uporabnikov po WKS

modelu najustrežnejše, ali bolje rečeno, je model, h kateremu težimo skozi vso zgodovino delovanja.

WKS model, MODEL Willema Kleine Scharsa, je v bistvu metoda, ki jo je razvil Willem, po kateri lahko vsak, ne glede na omejitve, sam odloča o svojem življenju v smislu večje neodvisnosti, samoodločanja in osebne odgovornosti. Model WKS je primerna metoda za ljudi, ki potrebujejo pomoč, so odvisni od nege in podpore ter potrebujejo podporo v procesu osamosvojitve. Zagovarja, da ne posegamo preveč v »okvirje« uporabnikov in podcenjujemo njihove zmožnosti, lahko pa se postavi preširoko zastavljen »okvir« samoodločanja, kjer oseba z motnjo v duševnem razvoju ne zmore oceniti posledic lastnih odločitev. In tukaj nastopimo mi, zaposleni.

V zadnjih dveh letih smo bili deležni številnih znanj s tega področja. Na delavnicah in predavanjih smo zaposleni vseh profilov. Cilj naučenega je, da v središče postavimo uporabnika in njegove koristi. Da s svojimi pristopi ustvarjamo »hišo uporabnikov« oziroma ustvarjamo njihov dom, kjer smo zaposleni gosti. In moram pri znati, s timskim delom nam to dobro uspeva!

Fanika Ladinik

OB ZAKLJUČKU LETA – PROGRAM INSTITUCIONALNEGA VARSTVA ODRASLIH (IVO)

V program institucionalnega varstva odraslih je ob zaključku leta 2025 vključenih 183 uporabnikov. Večina jih je razseljenih po stanovanjskih skupinah, 29 uporabnikov programa IVO pa trenutno še biva v centralni stavbi CUDV Črna na Koroškem. Vsa naša prizadevanja so usmerjena v iskanje možnosti, da tudi tem uporabnikom v čim krajšem času zagotovimo boljše bivanjske pogoje z razselitvijo v manjše stanovanjske enote. Trenutno pa že potekajo intenzivne priprave na preselitev 6 uporabnikov, ki se bodo v začetku prihodnjega leta vselili v po poplavih sanirano stanovanjsko enoto Kovač v Črni.

Druga polovica leta je bila v programu IVO bogata s številnimi aktivnostmi, v katere so se glede na svoje želje in interese vključevali uporabniki. Mnogi so bili organizirani v okviru našega centra, uporabniki pa so se skozi vse leto vključevali tudi v dogodke, ki so nam bili ponujeni v ožjem oz. širšem lokalnem okolju, kjer živijo. V krajih, kamor so se uporabniki preselili v okviru deinstitutionalizacije, smo v času po preselitvah spletli nova poznanstva in sodelovanja ter s pridom koristimo možnosti, ki nam jih skupnosti ponujajo. Ob tem pa s svojim prispevkom tudi sami bogatimo življenje v lokalnih okoljih in z vsakim dnem vse bolj postajamo del njih.

V drugi polovici leta smo v programu IVO letovali, se športno in kulturno udeleževali, sodelovali z vrtci, šolami, knjižnicami, domovi starostnikov, medgeneracijskimi centri, praznovali smo rojstne dni in obletnice, obeleževali praznike in še bi lahko naštevali. Nadaljevali smo tudi naše sodelovanje z zvezo Sožitje ter z zavodom RISA, ki sta našim uporabnikom tudi v drugi polovici leta ponudila številne aktivnosti in s tem pripomogla še h kvalitetnejšemu preživljanju njihovega prostega časa. V sodelovanju z Ljudsko univerzo Ravne smo še naprej izvajali program »Usposabljanje za življenjsko uspešnost«, v okviru katerega se uporabniki vključujejo v najrazličnejše aktivnosti s področja socialnega vključevanja.

Naše dejavnosti smo skozi vse leto predstavljali tudi širši javnosti, med drugim tudi skozi radijsko oddajo Koroškega radia »Povezani v skupnosti«, pri ustvarjanju katere so aktivno sodelovali tudi naši uporabniki.

Leto je kar prehitro minilo in že smo vkorakali v mesec december, ki ga bomo preživeli v luči prihajajočih praznikov. Naj bo to čas poln veselja, topline, iskrenih stiskov rok in želja, ki naj se vsakemu od nas v prihajajočem letu v čim večji meri izpolnijo.

Katja Žohar

Pavla Zdešar

VZGOJA IN IZOBRAŽEVANJE V CUDV ČRNA NA KOROŠKEM

Organizacijska enota vzgoje in izobraževanja je razdeljena v dve delovni enoti: VIZ DCR (Dnevni center na Ravnah) in VIZ Črna.

V enoti VIZ DCR poteka delo po posebnem programu vzgoje in izobraževanja, vključevanje v različne aktivnosti centra kot celote, posameznih organizacij na Ravnah na Koroškem, inkluzija s šolami ... skratka, to je naša šola.

V enoti VIZ Črna pa se dogaja še marsikaj drugega poleg šole. Za naše učence je to njihov drugi dom (za nekatere tudi edini).

V tem letu se nam je pridružilo nekaj novih učencev, katerim bo Črna sedaj novi dom in želimo si, da izhodišče za tiste stvari, ki si jih bodo v življenju zadali. Uredili smo novo učilnico, ki nas vsak dan vabi k učenju, ustvarjanju, včasih samo k druženju v okviru dejavnosti, ki si jih zadamo.

V popoldanskem času potekajo pedagoške aktivnosti, kjer jim zaposleni na najrazličnejše načine skušajo zapolniti prosti čas. Likovne ustvarjalne delavnice, glasbene igrice, učenje kuhanja enostavnih priboljškov, obrokov, skrb za urejenost njihovih bivalnih prostorov, športne aktivnosti.

Učijo se za življenje in delo ...

učijo se kvalitetno preživljati prosti čas ...

učijo se postati čim bolj samostojni ...

učijo se vzpostavljati prijateljske vezi ...

učijo se premagovati ovire, ki pridejo naproti ...

Učijo se ŽIVETI ... v dobrem in slabem.

Špela Mlinar

Anej Merkač

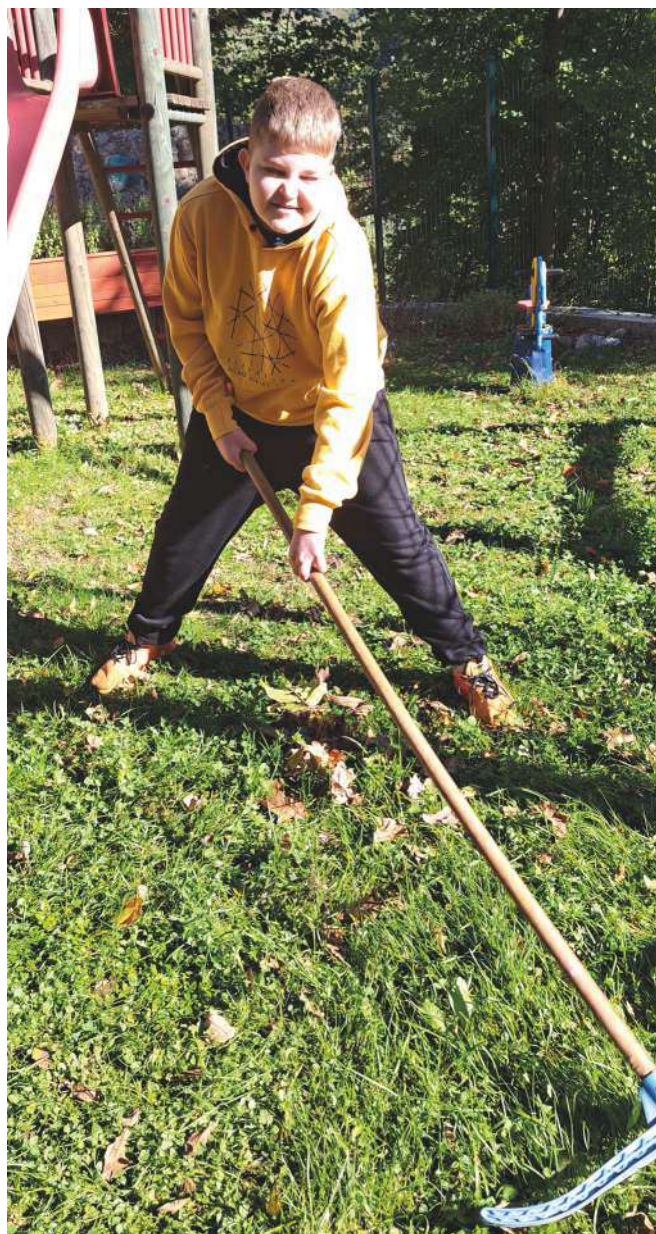

DNEVNI CENTER RAVNE

V novo šolsko leto 2025/2026 smo v Dnevnem centru Ravne zakorakali v malenkost spremenjeni zasedbi, tako s strani učencev kot tudi s strani zaposlenih.

V enoto je vključenih 13 učencev. 7 jih dnevno prihaja v šolo od doma z organiziranim prevozom ali v spremstvu staršev, 6 pa jih v spremstvu varuha z organiziranim prevozom prihaja iz centra iz Črne.

Učenci so razdeljeni v tri skupine. V vsaki skupini dela z njimi skupinska habilitatorka,

varuhinja, v enoti pa je prisotna tudi medicinska sestra. Pri gospodinskih opravilih nam še vedno pomaga naša Bernarda.

Učenci so v enoti deležni tudi dodatnih obravnav glede na njihove potrebe: fizioterapija, delovna terapija, tiflopedagoška obravnava, logopedska obravnava. Učne vsebine s svojo prisotnostjo in novimi idejami popestrijo tudi učitelji športne ter likovne vzgoje in računalništva.

Osnovno vodilo našega dela je učenje za življenje, zato učne načrte skušamo realizirati preko izkustvenega učenja. Tako učenci dnevno skrbijo za urejenost prostorov ter za samostojno postrežbo obrokov. Učenci skupine DCR A imajo tudi projekt Masterchef, v okviru katerega vsak učenec ob pomoči učiteljice pripravi sladico ali enostavno jed.

Že v začetku šolskega leta smo si za vsak mesec, poleg rednega dela oziroma v povezavi z njim, zastavili še nekaj dodatnih ciljev, aktivnosti. Tako smo po počitnicah v SEPTEMBRU najprej uredili okolico našega centra (uredili grede, pograbili, očistili robnike ...).

O varni poti v šolo ter nasploh o varnem ravnanju v prometu nas je poučil policist, ki nas je obiskal ter z nami tudi opravil sprehod. Pogovorili smo se tudi o primernem vedenju ter o varni uporabi spletnih omrežij.

Obiskali smo Reševalno postajo Ravne, kjer so nam prijazni reševalci opisali svoje delo, predvsem pa razkazali reševalna vozila in opremo. Seveda so nas tudi podučili, kako moramo sami skrbeti za svoje zdravje in kako ravnati v primeru nesreče.

Posebno doživetje je bilo tudi srečanje s stanovalci in zaposlenimi v domu starejših občanov KORA. Ob druženju ter petju ob spremljavi kitare nam je čas kar prehitro minil.

V OKTOBRU smo prekrasno vreme izkoristili za športni dan in se podali na Prežihovino. V vrtec Ajda smo bili vabljeni na kostanjev piknik, po katerem smo se skupaj z otroki vrtca odpravili na sprehod po Javorniku. Kostanj smo pekli tudi sami v sodelovanju s sosedi.

Ob občinskem prazniku smo bili, skupaj z ostalimi vzgojno-varstvenimi inštitucijami v kraju, vabljeni in smo se udeležili prireditve Direndaj.

V mesecu požarne varnosti smo seveda obiskali gasilski dom ter po ogledu njihovih vozil in opreme obnovili, kako ravnati v primeru požara.

Posebej pa smo se razveselili srečanja s kužkom, ki nas bo odslej obiskoval, da bomo izvajali aktivnosti s psom.

NOVEMBRA smo povabili četrtošolce OŠ Prežihovega Voranca v naš center. Barvali smo kamenčke prijaznosti, se spoznavali, zabavali in se posladkali.

Skrbeli smo za urejenost okolice, grabili, pometali in odvažali jesensko listje.

Obiskali smo Pionirsko knjižnico in obnovili pravila vedenja v taki ustanovi.

Bili smo tudi športno aktivni, saj smo se udeležili tako mini olimpiade kot tudi športnih iger. Oboje je potekalo v Slovenj Gradcu.

Z obiskom in s svojimi zgodbami o Petru Nosu nas je do ušes nasmejal gospod Primož Suhodolčan.

Zadnji teden v novembru pa smo izvedli še delavnico izdelave adventnih venčkov. Skupaj s prijatelji iz Črne smo obiskali vrtec v Črni.

Načrtov in ciljev je še veliko. Zaposleni se bomo trudili, da našim učencem tudi do konca šolskega leta pripravimo kar največ priložnosti, s katerimi se bodo lahko dokazali ter pridobili nove izkušnje za življenje.

Mateja Rebol

DELO SOCIALNE SLUŽBE

Socialna služba v CUDV Črna na Koroškem prispeva k celostni podpori uporabnikom. Njeno delo je usmerjeno v spremljanje, svetovanje in pomoč posameznikom pri vsakodnevni izzivih ter pri vključevanju v skupnost. Socialni delavci sodelujejo s celotnim strokovnim timom, skrbijo za urejanje socialnih pravic, nudijo čustveno in praktično podporo uporabnikom ter njihovim svojcem. Pri svojem delu se osredotočajo na krepitev samostojnosti, kakovosti življenja in dobrega počutja uporabnikov.

V okviru teh nalog socialna delavka opravlja tudi svetovalno delo z uporabniki, ki so v partnerskem odnosu. Pri tem se posveča

razumevanju potreb obeh partnerjev ter spremljanju dinamike njunega odnosa. S strokovnimi pogovori ju spodbuja k izražanju čustev, krepitvi medsebojnega spoštovanja in učenju učinkovite komunikacije. Pomaga jima pri razreševanju nesoglasij ter iskanju skupnih rešitev, ki prispevajo k bolj kvalitetnemu in stabilnemu partnerskemu odnosu. V sodelovanju z drugimi strokovnimi delavci v ustanovi uporabnikoma nudi celostno podporo ter varno okolje za osebni in partnerski razvoj.

**Helena Praper
Zala Žunko**

Bojana Viderman

SEJA SVETA UPORABNIKOV

ZAPISNIK seje sveta uporabnikov CUDV Črna na Koroškem
Seja je bila 4. 11. 2025 ob 10.15 uri v prostorih 1. nadstropja VDC Slovenj Gradec.

Prisotni so bili:

člani sveta uporabnikov za obdobje 2023–2027:

1.	SKENDEROVIČ Bilal/ namesto BERLEC Tadej- VIZ	podporna oseba Ines Vajksler
2.	ZIRENSTEIN Sabina	podporna oseba Sanda Peter
3.	KAČIČ Damjan	podporna oseba Janže Blatnik
4.	JESENK Aleksander	podporna oseba Sonja Altenbaher
5.	ALDRIJAN Vlado	podporna oseba Dušan Konečnik
6.	PŠENIČNIK Franja/ namesto FIRBAS Saša	podporna oseba Mateja Kristavčnik
7.	ROŽEJ Mira/ SVETEC Lovro, KUNC Jan	podporna oseba Diana Mus
8.	REDNAK Anita / namesto Glazer Silvo	podporna oseba Tamara Gigerl
9.	BAJT Sebastijan	podporna oseba Melita Kordež Drezgić

Opravičeno odsotni:

Silvo Glazer, Tadej Berlec, Sašo Firbas.

Prisotni so bili še:

Jože Kropivnik, direktor

Katja Žohar, vodja IVO

Katarina Lovko Kovačec, strokovna vodja

Zala Žunko in Helena Praper, socialni delavki

DNEVNI RED

1. Zberejo se člani sveta uporabnikov. Pogovorijo se, kako bo potekal sestanek in ugotovijo, ali je dovolj prisotnih.
2. Aktualne informacije predstavi direktor Jože Kropivnik.
3. Povzetek pomembnih dogodkov po timih – poročajo predstavniki timov.
4. Vprašanja in pobude članov sveta uporabnikov.
5. Razno.

1. sklep

Srečali so se člani sveta uporabnikov. Člani se strinjajo, da se sestanek lahko začne, ker jih je dovolj prisotnih. Strinjajo se s tem, kako bo sestanek potekal.

AD2.) Aktualne informacije – poročal je direktor Jože Kropivnik.

Delavnice VDC Kovač je potrebno še popraviti, narediti posamezna dela, ki niso bila dobro opravljena. Upajo, da bodo 1. decembra lahko uporabniki začeli hoditi v delavnico h Kovaču. Možno pa je, da se bo čas popravil podaljšal.

Direktor se trudi, da bi se lahko gradila še ena bivalna enota na območju starega dela našega centra. Bivalna enota bi bila za 24 uporabnikov. V našem centru bi radi, da bi se razselili vsi uporabniki. To pomeni, da bi živeli v stanovanjskih skupinah

ali bivalnih enotah. Iščejo se ustrezne parcele, stanovanja, hiše (v Črni, na Prevaljah, Holmec).
Novoletne prireditve se pripravljajo in bo nekaj presenečenj.
Sestanki sveta uporabnikov bodo na različnih krajih, kjer ima center enote.
Pripravili bomo tudi prenovljen pravilnik o svetu uporabnikov.

2. sklep

Članom sveta uporabnikov je direktor podal aktualne informacije.

3. sklep

Člani sveta uporabnikov podajo aktualne informacije iz svojih timov za obdobje od junija do oktobra 2025.
(poročila so priloga zapisnika)

4. sklep

Člani sveta uporabnikov podajo pobude in vprašanja .

5. sklep

Naslednji gostitelj sestanka sveta uporabnikov je VDC Radlje. To bo spomladi leta 2026.

Predsednica se je zahvalila vsem za sodelovanje.
Seja se je končala ob 11. uri.

Zapisala: **Majda Novak**
Predsednica sveta uporabnikov: **Sabina Zirenstein**

POPOPLAVNA SANACIJA VDC KOVAČ

Po več kot dveh letih se končuje sanacija poplavljenih prostorov VDC Kovač. V tem času so tako uporabniki kot zaposleni šli skozi nešteto preizkušenj. Poplava nam je vzela praktično vse. Vsi ti dogodki puščajo pečat izgube, strahu, jeze, stisk, negotovosti in neprestanega prilagajanja, pa tudi novih priložnosti, povezovanja, srčnosti, poguma in strpnosti.

Trenutno delo še vedno poteka na začasnih lokacijah, kjer izvajamo zaposlitveni program, program oblikovanja in izdelave lastnih izdelkov tekstila in gline ter program kooperacije za podjetja Tab d.o.o. in Haplast. Devet uporabnikov je vključenih v program integrativne zaposlitve, ki se izvaja vse od Prevalj do Črne. Na programu storitvenih dejavnosti smo vključeni v dostavo hrane za starejše krajanje občine Črna, vključujemo pa se tudi v vse aktivnosti po programih in v okviru povezovanja z lokalnimi okolji.

Da smo uspešno prestali preizkušnjo otežene organizacije dela, vse prilagoditve, pogosta preseljevanja in lokacijsko razpršenost, gre vsa **zahvala uporabnikom** enot VDC Črna in Kovač ter **vsem zaposlenim**, ki so uporabnikom nudili podporo, jih opogumljali in jih spodbujali, da so se vključevali v zaposlitve in ustvarjali izdelke, ki jih prodajamo v naši trgovini VDC in na stojnicah. Zahvaliti se moramo tudi vsem podpornim službam, ki so nam pomagale pri selitvah, nabavi, čiščenju in organizaciji, potrebni za izvajanje varstva, vodenja in zaposlitve. Ko se ozrem nazaj,

lahko povzamem nauk, da je roka, ki ti pomaga vstati, ko si na tleh, pomembnejša od tisoč rok, ki te objemajo, ko stojiš.

V prenovljenih prostorih enote Kovač bo poleg dveh delavnic za izvajanje kooperantskega dela tudi prostor za zaposlitveni program, program tekstila, soba za sproščanje, prostor za druženje in prostorna jedilnica s kuhinjo v pritličju. Prostor oblikovanja glinenih izdelkov ostajajo na stari lokaciji, v prostorih bivše kmetijske zadrage v Črni. Obnova je bila tudi priložnost, da smo v pritličju izravnali tlake in tako odstranili tektonske ovire. Prehajanje med prostori je sedaj prijaznejše za uporabnike z gibalnimi ovirami. Prenovljeni so tudi vsi toaletni prostori. V osrednji prostor je umeščeno dvigalo do prvega nadstropja. Na strehi stavbe je nameščena sončna elektrarna, ogrevali pa se bomo s talno toplotno napeljavo, priključeno na toplotno črpalko. Na celotnem objektu so nameščene prezračevalne naprave, v mansardnih prostorih pa tudi klimatske naprave. Ob glavnem vhodu, kjer je prej stala skladiščna garaža, bo stal nadstrešek, pod njim pa vrtna garnitura za druženje na prostem.

Prihaja adventni čas, čas čarobnosti in vseh lepih, dobrih želja. V tem času se nam odpirajo vrata novih prostorov, našega novega druženja in povezovanja. Vsem želim, da ta čas preživimo v zavedanju, da s povezovanjem, spoštovanjem in srčnostjo ustvarjamo pogoje za uspešno delo in uresničevanje skupaj zastavljenih ciljev. Naj nov začetek ponudi obilo novih možnosti.

Simona Rožej

INTEGRATIVNE ZAPOSLOTITVE V VDC RAVNE NA KOROŠKEM

VDC Ravne obiskuje 65 uporabnikov, od teh jih je 12 vključenih v integrativne zaposlitve.

Integrativna zaposlitev pomeni, da so uporabniki in uporabnice vključeni v delo v okolje, ki najbolj ustreza njihovim interesom in zmožnostim za opravljanje določenega dela. Podjetja, ki v delovni proces vključijo osebe s posebnimi potrebami, kažejo na svojo odprtost in na vključujoče vrednote, delavci pa se učijo empatije, sodelovanja in sprejemanja različnosti.

Interdiskont, družba za proizvodnjo, trgovino in storitve d. o. o., je v svoje vrste sprejela Benamina, Miro in Damjana. Ne samo da so uporabniki tam vključeni v delovni proces, sprejeli so jih kot svoje člane tima.

Legral d.o.o. zaposluje Poldija. Po menjavi vodstva v podjetju ni bilo nikakršnih težav, da ne bi Poldi, ki tam dela, ohranil svojega dela. Še več, dobil je povišico in izboljšali so delovne pogoje. Poldi je tudi član ekipe podjetja Kamot d. o. o. Poleg tega, da je član ekipe vestnih šoferjev, da ga vzamejo na vožnje, je del ekipe tudi, ko se okrepčajo na slastni malici.

Dijano, Katiko in Simona so prijazno sprejeli v podjetju Log d. o. o. Simon je pomemben člen komunale Prevalje, Katika pa čisti prostore Plezalnega centra Prevalje. Dijana je vključena v integrativno zaposlitev podobno kot Katika, pomaga pa tudi v cvetličarni Barbara. Podjetje Log d. o. o. se močno zavzema za dobro počutje vseh uporabnikov in uporabnic.

Niko dela v trgovini Meža na Prevaljah. Kadarkoli ga obiščem, je tako zavzet pri svojem delu, da spregovoriva le nekaj besed. Vidi se, kako je sprejet v njihovo ekipo in kako dobro se počuti v njihovi sredini.

Kadarkoli pokličem v podjetje Extera d. o. o., da se pozanimam, kako je Lili, se vedno le nasmejejo. Velikokrat slišim stavek, da je Lili skoraj preveč pridna - nadomesti cel čistilni servis.

Gospod Gorenšek je pod svoje okrilje sprejel Miho. Pridnega, marljivega fanta z ogromno energije. Navadila sta se na svoj vsakdan in včasih ob vodenju rešita marsikatero prepreko, ki jima stopi na pot.

Zaposlene v Dnevnom centru na Ravnah pogrešajo, kadar Bernarda ne pride v službo. Bernarda čisto potihoma poskrbi za čisto kuhinjo, razkužene površine in za delavke, da pospravijo vse za sabo.

Eva se ob petkih pridruži ekipi na občini Ravne na Koroškem. V sprejemni pisarni vestno poskrbi za točno določena dela. Njen nasmech razvedri marsikaterega obiskovalca, ki želi ekipi na občini predati svoje skrbi in vprašanja.

Za osebe z motnjo v dušnem razvoju tovrstna zaposlitev omogoča občutek pripadnosti, uspeha, rutine, odgovornosti in delovnih navad. Integrativno delo pomeni stik z delovnim okoljem in lokalno skupnostjo. Javnost pa prepozna realne

zmožnosti oseb s posebnimi potrebami.

Integrativne zaposlitve predstavljajo enega močnejših mostov s širšo družbo. So dragocen opomnik skupnosti, kako pomembo je ustvarjati priložnost za vse - ne le zaradi družbene odgovornosti, ampak zato, ker vključujoče okolje bogati vse, ki so del njega.

Hvala vsem podjetjem, ki s svojim razumevanjem, podporo in sodelovanjem kažejo pot k vključujoči, odprti, solidarni in bolj povezani družbi.

Mihaela Knez

VDC SLOVENJ GRADEC

V VDC Slovenj Gradec drugo polovico leta preživljamo zelo delovno, aktivno in zabavno.

Poleti smo kolesarili, plavalili, hodili na pohode, na letovanja in seveda tudi pridno delali, da so bili kooperanti zadovoljni z našim delom. Nadaljevali smo projekt s centrom za krepitev zdravja in opravili teste in meritve hoje. Vsi smo bili tudi na dnevu gibanja, kjer smo razdalje prilagodili sposobnostim naših uporabnikov. Tedensko smo kegljali, balinali in priredili interno tekmovanje v pikadu. Celo leto smo tekmovali v aktivnostih za športnika leta in se veselimo prireditve v decembru, ki bo v Slovenj Gradcu.

Dnevno smo uporabljali naš fitness, pridno vadili in trenirali plavanje na Ravnah in v Slovenj Gradcu. V okviru Specialne olimpijade smo se udeležili plavalnega mitinga v Mariboru, kjer smo dosegli več medalj. Prek Specialne olimpijade Slovenije smo sodelovali tudi na Fitnes Captain prireditvi v Ljubljani. Obiskali smo tudi zdravstveni program v okviru Specialne olimpijade v Mariboru.

Udeležili smo se Mini olimpijade, ki jo prireja Olimpijski komite Slovenije, šli smo na inkluzijski

pohod na Gradišče, igrali elemente košarke na 3. OŠ, skupaj z gasilci smo imeli male vaje gašenja.

V letošnjem letu smo se udeležili letovanj v Topli, na Pacugu, v Bio termah Mala Nedelja, v Moravskih Toplicah, jadrali smo po Kvarnerju.

VDC Slovenj Gradec je prejel tudi priznanje Mestne četrti Legen za vsestranski prispevek k razvoju in napredku mesta Slovenj Gradec.

Veselimo se decembra, ker se bomo udeležili prireditve, pekli kekse, potico, priredili bazar in nestrpno pričakovali prihode treh dobrih mož.

Majda Novak

USTVARJALNI NOVEMBER V DRUŽBI NARAVE, POHODNIKOV IN PROSTOVOLJCEV

V novembru smo se z našimi uporabniki, ki z veseljem raziskujejo pohodne poti, ter s prostovoljko Maro odpravili na letovanje na Pacug. Lepo vreme, morski zrak in prijetno vzdušje so poskrbeli za aktivne dni, polne druženja, gibanja in ustvarjalnega navdiha. Na pohodih ob obali in v bližnji okolici smo nabrali tudi naravni material – storže, vejice, plodove zimzelenih rastlin in druge naravne dodatke, ki so nas navdušili z barvami in oblikami.

Teden dni pred prvo adventno nedeljo pa je v našem VDC stekla že tradicionalna izdelava adventnih venčkov. Pri ustvarjanju sta pomagali prostovoljki Mara in Berta, ki sta s svojo zavzetostjo, toplino in spretnostjo še dodatno obogatili ustvarjalne delavnice. Nastajajo čudoviti venčki

za prodajo, vsak s svojo zgodbo, obliko in naravnimi detajli, ki odražajo pridnost rok in domišljijo naših ustvarjalcev.

Vsak venček je unikaten, izdelan z veliko truda, veselja in topline. Skupaj preživeti čas nas je znova spomnil, kako dragoceni so sodelovanje, medsebojna pomoč in pristni odnosi. Z naravo, z ustvarjalnostjo in predvsem drug z drugim gradimo prostor, v katerem se dobro počutimo in v katerem rastejo ideje.

Naj adventni venčki prinesejo praznično razpoloženje ter nas opominjo na vrednote, ki jih živimo vse leto – pomoč, prijaznost in povezanost skupnosti.

Darinka Križan Krajnc

TA NAŠA ČRNA

Naša hiša še kako živi.

Kljub temu da smo si zelo različni, nam dobro uspeva, da usklajujemo različne interese. Nekaterim ustreza pijača v Črni, drugim bolj vožnja s kombijem, tistim, ki oboje, pa gredo kam na izlet. V tem obdobju smo obiskali različne konce naše Koroške. Razvoz Vezi po enotah smo združili z obiskom v Radljah, na Rimskem vrelcu, kjer smo vedno dobrodošli, posladkali smo se in okušali kisko vodo, v Jazbini smo poiskali senco ter se tudi ohladili s sladoledom, v Koprivni smo se po občudovanju jesenske narave v cerkvi svete Ane popolnoma umirili.

Včasih nam gibanje na svežem zraku predstavlja pravi logistični izziv. Nekdo gre raje na sprehod sam(a) z delavcem, nekdo je mnogo hitrejši kot ostali, spet drugi se ustavi ob vsaki

zanimivosti na poti, tudi za nabiranje naravnega materiala za ustvarjanja. Vsak uporabnik na vozičku pa potrebuje svojega spremljevalca. Kljub temu lepe dni izkoristimo za sprehode.

V okviru dneva za šport smo družno priredili igre na stadionu in organizirali pohod do Prauharta.

Posamezniki redno sodelujejo pri skrbi za naše rastline na oknih in na terasi ob pisarnah. Če jih mogoče še niste opazili, bodite prihodnje leto bolj pozorni.

Naš sodelavec, gasilec Franc Forstner, nam je v okviru meseca požarne varnosti pripravil nepozabno doživetje. Predstavil nam je vozni park, garderobne omare in zaščitno opremo. Preizkusili smo stare ročne gasilske brizge, s katerimi smo ciljali tarče. Morali smo biti močni in natančni. Najbolj smo uživali na »intervencijski« vožnji s štirikolesnikom.

Ker navadno ne gremo na zrak vsi skupaj, ostali ustvarjamo, beremo, rešujemo uganke, igramo tombolo. Glede na letne čase in praznike pripravljamo dekoracije za bivalne prostore, skupinske izdelke, slikamo za natečaje, kot je bil npr. »Od jabke do mošta«, na katerem smo se z našimi izdelki prav dobro odrezali.

V okviru kuharskih uric spoznavamo sestavine, jih vonjamo in okušamo ter pripravimo za peko. Zelo dobro nam je uspel atomski štrudelj, za katerega smo naribali jabolka, v lončkih izmerili ostale sestavine ter jih zmešali in v plasteh posuli po pekaču. Iz peči je tako dišalo, da smo komaj

čakali na malico. Tudi okušanje in primerjava našega in eksotičnega sadja je bila prava eksotična izkušnja, prava eksplozija barv, okusov in novih oblik.

Letovanja imajo posebno mesto. V termah Laško poleg sprostitev v vodi vsako leto zelo radi raziskujemo okolje, kjer vedno najdemo kaj novega in kaj novega doživimo. Za razliko od bivanja v hotelu, med množico ljudi, obiskov lokalov in trgovin je bivanje v Topli pravo nasprotje. Tam čas poteka drugače. V miru opazimo, kar nam ponuja narava. Še hrana tekne drugače kot v dolini.

Kljub prostorski stiski nam je uspelo v prvem nadstropju urediti sobo za sproščanje ter interesni prostor za različne dejavnosti v drugem nadstropju. Tja se umaknemo ob različnih aktivnostih, ko ustvarjamo, se družimo ali samo iščemo malo miru.

**Viljana Polenik
Mojca Močivnik**

V TIMU ČRNA SE JE DOGAJALO

V Črni je zapadel prvi sneg, nas pa grejejo spomini na vroče dni, žgoče sonce in morje. Letovali smo v Zatišju in Poreču. Poletje smo sicer preživeli aktivno, nekateri pri sorodnikih, ostali pa, ki so ostali doma v Črni, so imeli možnost raznoraznih prostočasnih zaposlitev in tudi zaposlitev v delavnicah, ki so se jih navdušeno udeleževali. Seveda je poletje tudi čas dopustov, da se odpočijeta telo in duša, tako da je vsak posameznik imel možnost, da čim bolj sam odloča o preživetem prostem času, se udeleži ponujenih aktivnosti ali pa kakšen dan preprosto lenari.

Vemo, da se meseci menjavajo s svetlobno hitrostjo in tako je minilo tudi poletje. September nas že pelje proti koncu leta, izpolniti je potrebno še načrte, ki smo si jih zadali na začetku. Uporabniki, člani Sožitja, so se redno udeleževali pevskih vaj zbora Mlada srca in nastopov, na lokalnem kegljišču so enkrat tedensko kegljali, izpeljali so tudi tekmovanje z ekipo osnovne šole. Potekalo je tudi sodelovanje z Zavodom Risa in v njihovi organizaciji so se nekateri posamezniki udeležili mobilnosti za učeče odrasle v tujini, Latviji, Španiji. Najda in Janko sta s folklorno skupino Gozdar odšla na večdnevno gostovanje na Poljsko. Člani skupine za samopomoč so se v Domu starejših na Fari pod organizacijo društva Lučka srečali in stkali stike z drugimi skupinami.

Jesen nam je poti zastrla s prečudovitimi barvami listja in drugimi naravnimi materiali, ki smo jih uporabili za izdelavo naravnih

aranžmajev za stanovanja in bivalno enoto Brunet.

V Črni je namreč še vedno osem stanovanj in ena bivalna enota, ki nudijo dom in varnost našim uporabnikom. Težko pričakujemo otvoritev stanovanjske skupine Kovač, ki se hitro bliža in kjer se potrebna investicijska dela počasi zaključujejo. Pridružili smo se tudi projektu ob dnevu prijaznosti, z ljubeznijo in dobrimi željami pobarvali kar nekaj kamenčkov in jih razdelili naokoli. Dan prej smo se na veliko Zdravkovo željo odpravili tudi na izlet v Medvode na obisk k njegovim sorodnikom.

Skratka. Ne zaposlenim in ne uporabnikom nam nikoli ni dolgčas. Mnogo ni napisanega, je pa doživetega. Za vsakega se najde nekaj, kar rad počne.

Pred nami je najlepši čas v letu. Poln veselja in neskončnih obljub. O prijateljstvu, ljubezni, medsebojnem spoštovanju. In veliko, veliko želja. Čaka nas bogato leto, ki prihaja.

**Sanda Peter
Mateja Osojnik**

MED GLASBO, PRIJATELJSTVOM IN NOVIMI DOŽIVETJI – ŠTIRIDNEVNA POT NA POLJSKO

Štiridnevno gostovanje, ki smo ga skupaj ustvarili člani KUD Gozdar Črna na Koroškem, FS ŽKUD Tine Rožanc Ljubljana in FS CUDV Črna je pustilo sled, ki bo ostala živa še dolgo po vrnitvi domov. Na pot smo se podali v poznih večernih urah, ko je izpred kulturnega doma v Črni na Koroškem zapel avtobusni motor in se je začela naša skupna zgodba – prežeta s smehom, pesmijo, utrujenimi očmi in neštetimi pričakovanji. Že prvi jutranji postanek je prinesel pravo domače razkošje. Članice so iz popotnih torb privlekle domače dobrote, vsak pladenj pa je nosil svojo zgodbo – od krhkih keksov do sočnih potic. Med vsemi dobrotami pa je svoj sloves upravičila Bertina kava, ki je premagala zaspanost še tako trdovratnih jutranjih skeptikov. S polnimi želodci in dobrim razpoloženjem smo pot nadaljevali proti prvemu večjemu cilju – Krakovu.

Krakov je mesto, ki ga ne moreš obiskati brez občutka, da je vsak njegov kamen napolnjen z zgodovino. Sprehod po veličastnem Glavnem trgu nam je razkril utrip Poljske – od živahnih stojnic do nežnih zvokov uličnih glasbenikov. Ko nas je s stolpa Mariacke bazilike pozdravil tradicionalni *trobentač*, se je v zraku za trenutek ustavil čas. Prav tako nas je očarala znamenita jantarjeva tržnica, kjer so se svetlikali oranžni odtenki, kot bi ujeli sonce v kamen.

Po ogledu mesta smo pot nadaljevali proti Działoszynu, kjer so nas že težko pričakovali člani tamkajšnje folklorne skupine Trębaczewianie. Njihov topel sprejem in iskreni stiski rok so nam takoj dali občutek domačnosti. Po poznem kosilu smo se namestili v hotelu, kjer smo opravili še skupno generalko za veliki nastop. Že takoj je bilo jasno, da nas čaka bogata izmenjava – kulturna in osebna.

Naslednje jutro nas je presenetilo v industrijskem ritmu. Obiskali smo cementarno Warta, peto največjo cementarno v Evropi. Impozantni obrati, ogromne rotacijske peči in stroji, ki delujejo z neverjetno natančnostjo, so nam pokazali drugo plat poljske pokrajine, tehnološko in sodobno. Po ogledu nas je čakal uradni sprejem pri županu Rafału Drabu, kjer smo se pogovarjali o folklornih programih, kulturnem sodelovanju ter izzivih pri delu z osebami s posebnimi potrebami. Posebej prijeten trenutek je bil, ko je župan izpostavil **Najdo in Janka**, ki sta s svojo energijo osvojila srca vseh navzočih.

Popoldne je minilo v pripravih na večerni nastop: oblačenje v narodne noše, zadnji napotki, vajeniška trema in tisti poseben občutek ponosa, ki se prebudi tik pred odrom. Skupna generalka s skupino Trębaczewianie je dodatno povezala

naše zasedbe. Nastop zvečer je presegel vsa pričakovanja. Občinstvo je z glasnim aplavzom nagradilo vsak naš korak, vsako pesem, vsako gesto. Vzdušje je dopolnila tudi prisotnost namestnika poljskega ministra za kmetijstvo in razvoj podeželja, gospoda Adama Nowaka, ki je pohvalil kulturno sodelovanje med državama.

Zadnji dan smo namenili mestu Łódź, ki nas je pričakalo s svojo izjemno mešanico industrijske zgodovine in sodobnega mestnega utripa. Najbolj nas je osvojil spomin na priljubljenega medvedka Uszatka, lik, ob katerem je odraščalo več generacij. Večer je minil v sproščenem druženju in vtisih, preden smo se odpeljali proti hotelu in se pripravili na povratek.

Na poti domov smo obiskali še romarsko središče v Częstochowi, kjer smo v tišini in spoštovanju skupaj zapeli – preprost, a ganljiv trenutek skupnosti. V zgodnjih jutranjih urah smo se vrnil domov, utrujeni, a bogatejši za nove zgodbe, prijateljstva in doživetja, ki jih ne bo mogoče ponoviti – le ohraniti v srcu.

Jože Kropivnik

SOLZE IN SMEH

Dvakrat letno, pred poletjem in pred pričetkom novega koledarskega leta, nastane v centru naše interno glasilo, imenovano Solze in smeh. V tem letu smo glasilo izdali že petdesetič.

Mentorji skozi celo leto spodbujajo naše učence in uporabnike, da se likovno in besedno izražajo. Zbirajo njihove članke, ki jih nato uredniški odbor skrbno pregleda, razdeli po vsebinskih sklopih, doda likovna dela, iskrice in horoskop, ki ga načeloma redno napiše naša »astrologinja« Irena.

Vsebinski sklopi se večinoma iz leta v leto ponavljajo. Prazniki, običaji, izleti, letovanja, obiski, šola, delo, počitnice, šport in še kaj bi se našlo. Vsebina pa se spreminja in raste skupaj z našim centrom in nami.

V času pandemije COVID smo izdali poseben izvod glasila, v katerem so opisovali občutke, spoznanja in dogajanja v tistem času. V nekaj preteklih številkah je veliko prispevkov o občutkih ob selitvah v nove domove. Vsaka številka pa je izjemno bogata in polna prispevkov, ki jih napišejo ali likovno ustvarijo naši učenci in uporabniki.

Letos smo na 38. srečanju Društva specialne in rehabilitacijske pedagogike, ki je potekalo v organizaciji CIRIUS Vipava, prejeli priznanje za najboljše otroško in mladinsko glasilo zavodov za usposabljanje. Priznanje smo v imenu naših učencev, avtorjev prispevkov, prevzeli gospod direktor Jože Kropivnik in članici uredniškega odbora Viljana Polenik in Katja Srebre. Na tem mestu gredo velika zahvala in čestitke vsem mentorjem, ki se trudijo in spodbujajo k ustvarjanju, predvsem pa vsem našim uporabnikom in učencem za njihovo delo, ustvarjalnost in domišljijo.

Katja Srebre

PRIJAZNOST IMA SILNO MOČ

»Nikoli ne zamenjajte mojega molka za nevednost, moje umirjenosti za sprejemanje ali moje prijaznosti za šibkost. Sočutje in strpnost nista znak šibkosti, ampak znak moči.« Dalajlama

13. november, mednarodni dan prijaznosti, je dan, ko še posebej razmišljamo, govorimo, predajamo misli, barvamo kamenčke in pošiljamo v svet sporočila, da lahko z majhnimi dejanji svetlimo prostor in ljudi v njem.

Na pobudo društva Humanitarček in predvsem njegove ustanoviteljice dr. Ninne Kozorog, humanitarke, borke za starejše, osamljene ljudi, se je Slovenija pridružila praznovanju leta 2015. Od takrat barvamo kamenčke v vrtcih, šolah, društvih, zavodih ... ustvarjamo otroci in odrasli. Barvanje kamenčkov je preraslo v gibanje, ki osrečuje.

Prijaznost je ključ do misli in občutij, je moč posameznika, da se zmore vživeti v čutenje drugega in dovoli, da se tudi drugi vživi v nas. Prijaznost ima silno moč, moč odločanja o tem, kar je čisto naše.

Naše so misli, besede, sporočila in odločitve ... kaj in katere bomo izbirali in jih pošiljali v svet.

Odgovorni smo do njih in s tem do sebe.

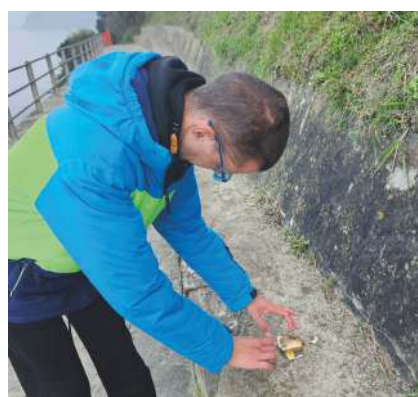
V Društvu MIR smo skupaj z otroki in odraslimi iz Šamarij pri Kopru, skupaj s prijatelji iz CUDV Črna na Koroškem VDC Radlje ob Dravi preživeli izjemen popoldan, poln radosti, sprejemanja drugačnosti, ustvarjalnega naboja, da so kamenčki, ki so nastajali, zaživel v vseh barvah in oblikah.

To je bilo sporočilo prijaznosti, da ko zapuščaš prostor, ostaja v srcu hvaležnost, da si lahko nekoga objel, ga poslušal, mu stisnil roko.

Prijaznost je naša izbira, zato kličemo na vse strani neba, bodimo prijazni drug do drugega, ker prijaznost je sestra sočutja in sočutje prebuja v nas najgloblje oblike človečnosti.

In ko najdeš kamenček prijaznosti in kartonček ob njem, vedi, da je ta kamenček nekdo ustvaril, prav zato, da ti naredi dan prijazen.

Mirjam Senica,
predsednica društva MIR

OBISK KNJIŽNIČARK

To so veliki obiski v malem, ne gre za velika dejanja, jih pa uvrščava med tiste z veliko začetnico. Tu si podajajo roke branje, ustvarjanje, petje, vse začinjeno z neizmerno iskrenostjo, veseljem, iskrenostjo, hvaležnostjo. Vse to in še več so najini uporabniki stanovanjske skupine na Ozarah, kjer se mesečno srečujemo vsaj enkrat. Najlepše je njihovo pričakovanje, čisto preprosto veš, da si dobrodošel. In potem stiski rok, objemi, pozdrav v vseh oblikah, prijazna vprašanja in še prijaznejši odgovori. To vse je definicija prisrčnega sodelovanja, ki smo ga na novo začeli razvijati pred dobrima dvema letoma. Dejstvo je, da branje spada med dejavnosti, ki pozitivno vplivajo na ohranjanje kognitivnih, socialnih in čustvenih sposobnosti. Še pomembnejše pa je, da so se med nami stkale tople in pristne vezi, saj vselej poskrbimo za odlično razpoloženje, medsebojno spoštovanje in pozitivno vzdušje. Naša bralna

srečanja so zelo pogosto tematsko vezana na prihajajoče praznike, letni čas in na njihove predhodne želje. Po prebranem vsakič pripraviva tudi preprosto ustvarjalno delavnico, kjer stanovalci kaj pobarvajo, izdelajo voščilnico, okrasek ... Dejavnost poteka v sproščenem vzdušju in ob veselem kramljanju.

Prijetno je približati knjigo ljudem, ki težko ali sploh ne morejo brati, in s tem posledično krepiti medsebojne odnose ter izboljševati kakovost njihovega življenja. Trudili se bova tudi v bodoče, saj nam je skupaj lepo.

Darja Hribenik
Alenka Obretan Mestek

OBISK IN BRANJE V KOROŠKI OSREDNJI KNJIŽNICI NA RAVNAH

No, pa je prišel torek. To je bil dan, ko me je moja spremljevalka in ključna oseba Jasna ponovno peljala v Koroško osrednjo knjižnico dr. Franca Sušnika na Ravnah.

Po stopnicah sva se povzpeli v zgornje nadstropje, kjer sem si izposodila knjigo z naslovom Berta. Odšli sva v njihovo čitalnico, kjer sem jo tudi prebrala. Knjiga opisuje življenje srne Berte in srnjaka Bora v snežniških gozdovih. Na straneh knjige sem tipala narejen gozd in gozdne živali iz filca, saj je knjiga prilagojena slepim. Zelo mi je bila všeč.

Ko sem knjigo prebrala, sva se z Jasno tudi pogovorili o njej. Knjigo sva vrnili na polico. Po končanem pogovoru sva se odpravili proti domu. Kljub temu da je bilo oblačno vreme, sva se odločili, da jo mahneva kar peš. Med hojo sem poslušala šelesenje listja, ki je padalo z dreves in obležalo na tleh.

Seveda nisva mogli mimo Mercatorja, kjer sva si privoščili vročo čokolado. Čas naju je kar priganjal.

Ker pa sem rekla, da bi šli še malo peš, sva vzeli pot pod noge.

Prišli sva do avtobusne postaje v Dobji vasi. Ker je bila zdravstvena delavka Rosanda z avtomobilom ravno na poti v hišo Prevalje, naju je spotoma vzela s sabo.

Seveda sem takoj, ko sva prišli domov, povedala ostalim, kako lepo sem preživela popoldan. Tudi svojim domačim sem povedala.

Komaj čakam na dan, ko bova z Jasno zopet šli v knjižnico.

Po pripovedovanju
Natalije Forjan zapisala **Jasna Rek-Štruc**

USTVARJANJE NOVIH ZGODB Z VRTCEM NA MUTI

Z velikim veseljem smo se odzvali prijaznemu povabilu vzgojiteljice Tamare in obiskali skupino otrok v vrtcu na Muti. Ob vstopu v igralnico so nas otroci sprejeli z velikim pričakovanjem.

Naše druženje pa je zaznamovala poučna zgodba, ki nam jo je prebrala vzgojiteljica. Govorila je o medvedu, ki je rad delil svoj med z drugimi živalmi, s čimer je poudarjala pomembnost prijaznosti, dobrosrčnosti in delitve.

Sledil je ustvarjalni del, kjer smo skupaj z otroki izdelovali medvedja ušesa. Naši uporabniki so z veseljem pomagali otrokom.

Preživeli smo prijetno in sproščeno dopoldne. Domov pa se vrnila polni lepih vtisov, z nasmehi na obrazih in željo, da se s prijaznimi prijatelji iz vrtca na Muti kmalu spet srečamo! Takšni obiski so dober dokaz, kako pomembno je medgeneracijsko sodelovanje.

Tijana Štumpfl

TEDEN OTROKA

Teden otroka, ki je potekal pod sporočilnim sloganom "Prijaznost ti bo krila dala, vedno reci prosim in hvala", je prinesel prijetno druženje v stanovanjski skupini Dravograd.

V tem tednu so nas obiskali učenci 4. a in 4. b razreda Osnovne šole Dravograd. Skupaj smo preživeli del dopoldneva na ustvarjalni delavnici barvanja kamnov prijaznosti.

Skozi to delavnico smo se medsebojno spoznavali in krepili vezi med našo stanovanjsko skupino in šolarji. Učencem smo predstavili tudi življenje po preselitvi naših uporabnikov v stanovanjske skupine, oni pa so nam v zahvalo za gostoljubje zapeli nekaj pesmi.

Obisk je bil odličen primer, kako lahko s skupnim ustvarjanjem spodbujamo prijaznost, dobrosrčnost in povezanost z lokalno skupnostjo. To je bilo čudovito dopoldne, polno topline in pristnih nasmehov.

Tijana Štumpf

PIKI, NOVA ZVEZDA STANOVANJA NA MAISTROVI ULICI

V prijetnem stanovanju na Maistrovi ulici, kjer nikoli ne zmanjka smeha in se čuti globoka domačnost, živijo štiri izjemne osebe: Breda, Branko, Mojca in Dragica.

Med vsemi štirimi je Branko tisti, ki s svojo neizmerno energijo bdi nad redom. Njegovi dve veliki ljubezni sta čiščenje stanovanja in vrtnarjenje. Branko je vedno pedantno načrtoval uporabo prav vsake krpe in metle v hiši.

Pred kratkim pa se je v njihov dom pripeljal nepričakovan,

a popoln partner: robotski sesalec! Stanovalci so ga zaradi okrogle oblike in hitrosti takoj krstili za Pikija.

Piki ni zgolj sesalec. Je samostojen, vsestranski pomočnik, ki se neustrašno poda v boj s prahom. Sam križari po sobah, temeljito počisti prah tudi iz najbolj zakotnih kotičkov, nato pa tla pusti bleščeče čista.

Navdušenje nad to novo pridobitvijo je v stanovanju preraslo v pravo nalezljivo veselje. Mojca in Dragica se neizmerno zabavata, ko opazujeta, kako Piki spretno vijuga med pohištvo in se izogiba oviram. Breda pa je z njim vzpostavila posebno, tiho vez, saj mu včasih nežno prišepne, katera soba je naslednja na seznamu.

Branko je nadvse ponosen. Piki mu je delo neizmerno olajšal, zato ima zdaj več časa za svojo drugo strast – natančno zalivanje in urejanje rož, ki mu cvetijo v ponos.

Piki je hitro postal več kot le stroj; je srce njihove majhne skupnosti, ki s svojim tihim brnenjem skrbi, da je njihov dom vedno urejen, topel in vesel.

Adrijana Štumpf

TAČKE POMAGAČKE

Tako kot vsi se tudi mi v enoti Ravne zelo razveselimo vsakega, ki nas obišče. V začetku novembra sta nas s svojim prihodom v Dobjo vas osrečili psička Kaomi in njena vodnica Iva. Gre za terapijski par iz društva Tačke pomagačke, ki nas je povabil k sodelovanju in mi smo se temu z veseljem odzvali. Stanovalci obeh hiš so se zbrali

in z veliko radovednostjo čakali, kaj sta nam pripravili. Šlo je za prvo srečanje s psičko, ki je bilo namenjeno predvsem temu, da se s Kaomi spoznamo in vidimo, kako bodo stanovalci reagirali nanjo. Psička se je s stanovalci hitro spoprijateljila in se na njih dobro odzvala. Iva in Kaomi sta na nas pustili prijeten vtis, tako da se že zelo veselimo naslednjega srečanja.

Nataša Golob

V SLOVO

Grega Klančnik

Srečen je, kdor zna živeti z majhnimi željami. In srečen je tisti, kdor ob tem napiše velike zgodbe.

Tako si živel v naši sredini, dragi naš Grega. Kar 27 let si bil del naše velike družine.

Bil si poseben fant. Tvoje velike, modre oči so vedno zahtevale odgovore. Tvoja močna roka pa je velikokrat ustvarila zgodbo namesto besed. In koliko je bilo teh zgodb. Napisal si jih veliko. Naj omenim tisto o dobrem jutru, tisto o kosilu, ki je letelo po zraku. Napisal si tisto o slečenih in strganih pižamah, tisto o odpetih pasovih v kombiju. Zanimiva je bila tista o trmarjenju in plenici. Pa tista zaljubljena, ko si nam metal poljubčke. In spomnim se na smeh ob slečeni majici. No, ne morem mimo kuhanja kave. In učenja tvojih želja.

Naučili smo se tvojega jezika, ti pa našega. Skupaj smo bogatili dneve.

Zvedavo si ustvarjal naše dneve v rumeni hiši.

V prostorih, kjer smo skrbeli zate, je sedaj praznina. Je tišina in vsem nam manjkaš.

Hvaležni smo, da smo te poznali. Hvaležni, da si nam pokazal, kako močan je lahko človek kljub svojim oviram. Kljub svojim mejam. Vsak človek.

Dragi Grega, hvala ti za vsak dan, ki si nam ga podaril. Hvala za vsak trenutek, ki si nam ga polepšal z ljubeznijo do življenja. Hvala za tvoj iskren smeh, ki je odmeval po hodnikih.

Na torkovo jutro si se poslovil od nas. Zapisal si še zadnjo zgodbo.

*»Sem zjutraj ptica v mirnem letu,
zvečer kot zvezda zažarim.
Zdaj bivam vrh višave jasne,
kjer ni mraku, kjer ni noči.
Tam sonce sreče ne ugasne. Resnice sonce ne stemni.
Živim v ljubljenih osebah in predmetih,
kakor oni so živeli z menoj v minulih letih.
Med vami ljubljen sem bil iz vsega srca,
ljubljen sem tudi tam, kjer sem sedaj doma.«*

Drage sodelavke, sodelavci. Neizmerna hvala vsem, da smo ob Gregu prehodili večino njegove življenjske poti. In skupaj z njim pisali takšne in drugačne zgodbe. Bili so težki in bili so lepi dnevi. Vem pa, da smo mu dali vso ljubezen, ki jo je potreboval.

In hvala Gregovim staršem in sestri. Pokazali ste nam, kako brezmejna je lahko ljubezen. In pokazali ste nam, da ni ovir, ki bi jih ne zmogel premagati človek v ljubezni do svojega otroka.

Mihaela Knez

ČEBELJI SPREHOD PO MEŽICI

Vsako leto se 20. maja spomnimo, da je svetovni dan čebel.

O čebelah, njihovem življenju in delu ter izrednem pomenu za vse nas smo že veliko izvedeli. Zavedamo se, da če bi čebel ne bilo več na Zemlji, bi človek preživel samo še štiri leta. Saj brez čebel ne bi bilo več opraševanja in ne bi bilo ne rastlin ne živali in ne več ljudi. Tudi mi sami lahko kaj naredimo za čebele. Zato na oknih, terasi, cvetličnih gredah in vrtu sadimo medovite rastline in skrbimo zanje. Pomembno je, da zanje ne uporabljamo škropiv, s katerimi bi škodili čebelam. Ob vrtu smo postavili »hotel za žuželke« oziroma gnezdilnico za čebele samotarke.

S čebelarji, njihovim delovnim okoljem in čebelnjaki smo se že večkrat srečali. Že dolgo pa nas je mikalo spoznati in doživeti čebelji sprehod po Mežici.

Poklicali smo ITER APIUM Mežica, Katjo Peruzzi Bahč, s katero smo nekaj časa »sobivali«, ko je delala pri nas. Z njo se srečujemo tudi na srečanjih medgeneracijskih skupin Lučka, katere člani smo tudi mi, Cekinčki. Dogovorili smo se za obisk. Tako smo se člani skupine Cekinčki konec vročega avgustovskega dne podali na avtobus za Mežico. Komaj smo dobro stopili iz hiše, smo doživeli gromozanski naliv. Na avtobusno postajo smo prišli bolj mokri kot suhi. Nasmeh se nam je prikradel na obraz šele, ko smo izstopili v Mežici in nas je pozdravilo sonce ter Nataša Lačen in čebelar Drago Bahč, ki sta nas s kombijem in osebnim avtomobilom zapeljala do kmetije Reht. Od tu nas je do čebelnjaka, kamor smo jo skozi gozdiček mahnili peš, pospremil Drago.

Med vzpenjanjem smo se spoznavali in poklepetali. Pogovor smo usmerili na čebele in čebelarstvo. Katja in Drago sta izkušena čebelarja, zato sta nas spustila in vodila v svet njunih čebel'c. Katja in Valter, ki jim pomaga, sta nam razložila vse o čebelah in njihovih posebnostih. Tudi sami se lahko pohvalimo, da smo o čebelji družini in nastajanju medu že marsikaj vedeli. Poučili smo se, kako je pripravljen in opremljen čebelar, ko pristopi k čebelam. Kako so čebele občutljive na naš vonj. Preizkusili smo, kako ravnati,

ko brenči okoli naše glave radovedna čebela. Teh je bilo kar nekaj. Z nami so delili številne zanimive zgodbe o čebelah in čebelarjenju. Nato smo vstopili v zadnji del čebelnjaka, kjer smo imeli delavnico. Čudovito je dišalo po lesu, medu ... Vse v prostoru je bilo v stilu čebel'c. Na mizi so nas pričakali okusni domači medenjaki in medena pijača za dobrodošlico. Razkazali so nam panje s čebeljimi družinami, kako skrbijo zanje in jih hranijo. Pogovarjali smo se, kako čebele z nabiranjem cvetnega prahu pridelajo s pomočjo čebelarjev med. Ogledali smo si, kako pridobivajo čebelji vosek. Spoznali smo, da je apiterapija čudežna moč iz čebeljega panja. Katja nas je seznanila, kako lahko na naraven način okrepimo svoje zdravje. Preizkusili jo bomo drugič, ker so čebel'cam takrat dali zdravilo in ni bil primeren čas zanj. Spoznavali smo čebelje pridelke, njihovo sestavo, prisluhnili smo nasvetom za uporabnost v domači lekarni: propolis - naravni antibiotik, cvetni prah - ki poleg krepite imunske odpornosti lahko odpravlja alergijo na cvetni prah, med z maslom je krasna izbira ob slabokrvnosti otrok ter o uporabi čebeljega voska.

Sledil je sladek del našega druženja. Preizkušali smo mnoge čebelje izdelke. Lepo so nam postregli. Naše brbončice so dobile nalogo, da ocenjujejo kombinacije treh vrst medu, različnih po intenzivnosti z različno močnimi okusi sirov. Kot zanimivost so nam povedali, da sami pridelujejo tudi domače medeno pivo.

Čutili smo prisotnost drobcenih bitij in kako smo pravzaprav majhni sredi njih. Čas je tekel mirno, nekoliko počasneje, kot bi ga čebel'ce držale v objemu.

Ob odhodu je vsak dobil magnetek z znakom čebelarstva DKJ. Naredili smo še skupinsko sliko za spomin in se poslovili. Zadovoljni, navdušeni, bogatejši za nova medena spoznanja smo odhajali domov.

Zase in za naše čebel'ce lahko poskrbimo tudi tako, da kupujemo med in čebelje pridelke pri lokalnem čebelarju.

Prav tako smo se oktobra udeležili Koroškega medenega zajtrka v kraju, doma pa bomo poskrbeli tudi za tradicionalni slovenski zajtrk, ki bo 21. novembra.

Melita Kordež

SLOVENSKI MEDENI ZAJTRK

Z veseljem smo se odzvali povabilu občine Prevalje in Herkula Koroška na medeni zajtrk. Druženje je bilo namenjeno krajanom in članom različnih društev Prevalj ter spodbujanju uživanja zdrave, lokalno pridelane hrane, ozaveščanju pomena čebel in čebelarstva v našem okolju.

Dogodek je potekal v prijetnem vzdušju, kjer so se prepletali: vonj po svežem kruhu, maslu in medu ter iskreni nasmehi.

Uživali smo ob tradicionalnem slovenskem zajtrku. Ob tem smo se spomnili, kako pomembno je, da podpremo lokalne pridelovalce in skrbimo za naravo. Prisluhnili smo predstavitvam Čebelarkega društva Prevalje. Ga. Anica in g. Rudi sta pripravila zanimivo predavanje na temo čebeljih izdelkov in apiterapije. Spregovoril je tudi župan, dr. Matic Tasič. Dogodek je popestril z vzpodbudnimi besedami.

Zapeli smo ob zvokih harmonike in se po zajtrku še prijetno družili.

Dogodek je bil lep primer povezanosti med občino, društvi in krajan, ki skupaj skrbimo, da dediščina na Koroškem živi naprej.

Nataša Belaj

VADBENI DAN MATP

Že vrsto let v CUDV Črna na Koroškem izvajamo program MATP - Motor Activities Training program. Program je del Specialne olimpijade, ki osebam z različnim ovirami omogoča dostop do fizičnih aktivnosti in iger prek prilagojene opreme in prilagojenih pravil.

Jesenski vadbeni dan MATP smo izvedli na prav poseben način. Tekmovalce iz vseh enot CUDV Črna na Koroškem smo povabili v Slovenj Gradec. Prva osnovna šola Slovenj Gradec nam je prijazno odstopila telovadnico in 2. 10. 2025 se je 28 tekmovalcev iz enot Črna na Koroškem, Prevalj, Raven na Koroškem, Slovenj Gradca, Dravograda in Radelj ob Dravi pomerilo v šestih tekmovalnih aktivnostih. Za sodelovanje in opravljene naloge so tekmovalci prejeli medalje.

Preživeli smo prijeten dopoldan v gibanju, igri, zabavi in druženju. Imeli smo priložnost srečati znance, prijatelje, sodelavce, se pogovoriti, izmenjati izkušnje in doživetja ob bivanju in delu v različnih okoljih.

Srečanje smo izkoristili za prav posebno slovo od našega dolgoletnega sodelavca - fizioterapevta Marka Zormanana. Marko se je upokojil in uporabniki so se ob tej priložnosti poslovili, se zahvalili za vso podporo in skrb ter mu predali zlato medaljo.

Razšli smo se z obljubo, da se spomladi spet srečamo.

Metka Lenko

KO ŠTEJE VSAK GIB – UTRINEK IZ STANOVANJSKE SKUPINE MEŽICA

V Stanovanjski skupini Mežica smo se po poletju ponovno podali v živahen ritem dogodkov, aktivnosti in druženj. Za nami je obdobje, v katerem se je zgodilo veliko lepega – sodelovali smo na številnih dogodkih, se povezovali s skupnostjo in skrbeli za dobro počutje naših uporabnikov.

Posebej ponosni smo na naše gibalno-športno udejstvovanje, ki je letos dobilo še večjo težo. Redno izvajamo prilagojene gibalne vaje, ki jih skrbno prilagodimo posamezniku, njegovim zmožnostim in potrebam. Verjamemo namreč, da lahko le z individualnim pristopom spodbujamo razvoj, ohranjamo moč ter krepimo samozavest uporabnikov.

Da vadbe ne postanejo enolične, menjamo tudi lokacije, kar prinaša svežino, motivacijo in dodatno veselje. Ena izmed najbolj zanimivih in priljubljenih je zagotovo Plezalni center na Prevaljah, kjer se vedno znova preizkusimo v novih izzivih in premikamo svoje meje.

Na vadbah nas strokovno vodi usposobljena športna pedagoginja, ki nas skrbno spremlja, spodbuja ter po potrebi popravi pri izvedbi vaj. S svojim znanjem in prijaznim pristopom skrbi, da je vadba varna, učinkovita in prijetna za prav vse.

Ko pa dan zaključimo uspešno in zadovoljno, se pogosto prileže tudi skupna kava, ki jo delimo kot majhno nagrado in trenutek druženja.

Veselimo se, da bomo tudi v prihodnje ohranjali našo aktivnost, raziskovali nove možnosti gibanja ter skupaj ustvarjali še več lepih trenutkov.

Janže Blatnik

ŠPORT V CUDV ČRNA

ŠPORTNIK LETA – kot nekoč, a malo drugače.

V zadnjih letih so spremembe, ki nas vodijo v življenje v različnih skupnostih, vplivale na drugačno izvajanje športnih aktivnosti. Ker se zavedamo, da so športne, gibalne dejavnosti pomembne tako za duha kot telo, poskušamo po svojih najboljših močeh zagotoviti, da nekatere tradicionalne stvari ostanejo. Ena takšnih je Športnik leta.

Čeprav je pozna jesen, je na vidiku nova pomlad te naše tradicionalne in unikatne dejavnosti. Nekako smo se spet osredotočili na osnovni namen športa – gibanje. To je tudi tekmovanje: s samim sabo, s prijatelji, s konkurenco (ki zdaj ni vedno na enem mestu). Nikakor ni namen, da tekmujejo samo najboljši, ampak vsi, ki se samostojno gibljejo. Lep primer je kros, ki ga prvi priteče v dobri minuti, zadnji pa ga zmore v desetih minutah, pa ne vem zagotovo, kdo se bolj veseli prihoda v cilj.

Letos nam je uspelo izpeljati vseh pet predvidenih športov (kegljanje, atletika, plavanje, balinanje in kros). Udeležba je presegla pričakovanja, saj se je tekmovanj udeležilo skoraj 150 atletov. V prvi vrsti gre zahvala vsem sodelavcem, ki so z vzpodbujanjem varovancev in sodelovanjem pri tekmah omogočili tako množično udeležbo. Vrh vsega bo prireditev, kjer se bodo razdelila priznanja; namesto manjših pozornosti za vse, ki so se udeležili vsaj treh športov, pa bo letos kino predstava v Kulturnem domu Slovenj Gradec. Tudi to je prvič, da organiziramo zaključek izven Črne.

Poleg tekmovanja za Športnika leta smo se udeležili tudi različnih tekmovanj Specialne olimpiade Slovenije – Atletski miting Maribor, Regijske igre Slovenj Gradec, Plavalni turnir Maribor. Z vseh tekmovanj so se naši uporabniki vrnili domov z zelo dobrimi rezultati in seveda tudi odličji.

Nismo pa samo tekmovali, ampak smo se tudi družili na različnih športnih srečanjih. Udeležili smo se Miniolimpiade, vadbenega dneva MATP, sodelovali pri športnih aktivnostih z vrtci in šolami, udeleževali smo se športnih dni, pohodov na bližnje hribe in gore in še in še bi lahko naštevali.

V okviru Specialne olimpiade smo sodelovali pri projektu Zdrav življenjski slog, kjer smo se udeležili vadbe in predavanja o zdravi prehrani. V okviru tega projekta sodelujemo s Fitness Herkul Koroška, ki so nam omogočili vadbe na fitnes napravah.

Pravijo, da ena lastovka še ne prinese pomladi. Ampak »nova pomlad« pa lahko pomeni spremembe na bolje, vsaj tako uči zgodovina (primer Češke pomladi, pa ne moje osebne, ampak tiste iz leta 1968 v Pragi).

Matjaž Ferarič
Tina Klemenc

ZDRAV ŽIVLJENJSKI SLOG

Uporabniki Centra za usposabljanje, delo in varstvo Črna na Koroškem smo se tudi letos odzvali vabilu društva Specialna olimpiada Slovenije za sodelovanje v projektu Zdrav življenjski slog 2025.

Projekt je letos zasnovan tako, da se uporabniki vključujejo v 2-mesečno vadbo enkrat tedensko v športne centre v lokalnem okolju. Namen je, da se tekmovalci vključijo v širše okolje in se pri tem projektu ne poslužujejo kapacitet znotraj centrov, zavodov oz. šol, društvo Specialna olimpiada Slovenije pa pokriva stroške vadbe v vadbenem centru.

Z našo ekipo šestih tekmovalcev in dveh trenerjev smo se najprej udeležili uvodnega srečanja v Mariboru, kjer nam je kineziolog Luka Rajh predstavil pomen zdrave prehrane in športne vadbe, potem pa sta sledila krajši pohod in vodena vadba v telovadnici Centra Gustava Šiliha Maribor. Srečanje smo zaključili z zdravim kosilom ter se domov vrnili polni optimizma, saj smo aktivno pristopili k izboljšanju svojega življenjskega sloga.

Tudi tokrat smo se za sodelovanje oz. izvedbo nadaljnjih aktivnosti dogovorili s Fitstars, Fitnes center Mežica, Jošt Pratnekar, s. p., kjer sedaj pod mentorstvom ge. Maje izvajamo individualno ali skupinsko vadbo.

Mateja Kos

EPIC RIDES DRNIŠ

Iz Slovenj Gradca sva z Urošem startala v petek, 14. 11. 2025, zjutraj ob 7.30. Pot naju je vodila preko Ljubljane in Črnomlja v Beli krajini, pri kraju Vinica ob reki Kolpi pa sva prestopila mejo z republiko Hrvaško. Nato naju je avtocesta vodila preko Like in Zadra do Šibenika, naprej pa sva krenila po lokalni cesti v smeri Knina do mesta Drniš.

EPIC RIDES je serija organiziranih kolesarskih dogodkov, s katerimi nas peljejo po najboljših lokacijah in stezah po Hrvaški. Pričeli so v letu 2021 in vozili se bodo, vse dokler ne zmanjka inspiracije.

Kakšna je steza na Epic Rides?

Organizator vsako destinacijo detajlno pregleda in ni steze, ki je ne bi predhodno prevozili. Kombinirajo vzporedne ceste z malo prometa, makadamske in gozdne ceste. Brez tehnično zahtevnih delov in z zanimivo okolico – ali je to gozd, polja, vasi, mesto, morje, jezero, planina ali razgledna točka. Epic rides steza kombinirana nikoli ne preseže 50 km in 1.000 metrov vzpona.

Odvisno od lokacije je steza projektirana tako, da jo v štirih urah prevozijo tudi najpočasnejši. Steza je skrbno označena, med celotnim dogodkom je na stezi tudi tehnično *support* vozilo, ki v vsakem trenutku priskoči na pomoč, če kdo potrebuje pomoč. Nekje na polovici steze je organizirana *feed* zona, na startu in cilju udeležence pričakuje prostor za druženje in sprostitev.

EPIC RIDES ni tekma, čeprav vsak udeleženec prejme startno številko (zaradi varnostnih razlogov). Tisto, kar 'spominja na tekmo', je, razen tega da je skupen start vseh udeležencev, *feed* zona na stezi ter visok nivo varnosti in organizacije. No, sam smisel ni tekmovalje, temveč organizirana skupinska vožnja ob vrhunskem *supportu* organizatorja.

Tokratni, 9. Epic Rides, je potekal v mestu Drniš v Dalmatinski Zagori. Mesto ni poznano samo po pršutu, svetovno znanem kiparju Ivanu Meštroviču, poznano je tudi po reki Čikola, ki s polj prehaja v fascinanten kanjon in se izliva v reko Krko. Da, Drniš je samo nekaj kilometrov oddaljen od Nacionalnega parka Krka, enega od biserov Hrvatske in Dalmacije.

Seveda sva se s kolesom v nedeljo dopoldan podala tudi v Nacionalni park Krka, tam sva pogledala otok Visovac, Roški slap in bila pred povratkom nazaj v Slovenijo še v mestu Skradin. Gostoljubnost in prijaznost domačinov sta naju spremljala na vsakem koraku, od nastanitve, gostinskih storitev in seveda organizacije kolesarskega dogodka.

Kar težko sva se ločila od prelepega Nacionalnega parka Krka ter se okoli 17. ure podala na pot nazaj ter v Slovenj Gradec prispela ob 22. uri zvečer.

Anton Hofbauer, prostovoljec

SREDA JE DAN ZA POHOD

V letošnji jeseni smo se z uporabniki iz stanovanjskih skupin Slovenj Gradec večkrat udeležili sredinih popoldanskih pohodov, ki jih je organiziralo društvo Sožitje. Ob njih smo raziskovali Slovenj Gradec in okolico. Skupni pohodi niso služili le rekreaciji in aktivnemu preživljanju prostega časa, temveč tudi druženju in ustvarjanju skupnih spominov. Večinoma so se uporabniki družili s svojimi sodelavci iz delavnice in tako imeli še kakšno minuto več, da si izmenjajo novice ali pa preprosto uživajo v družbi drug drugega. Nemalokrat nam je ravno to, da smo hodili v skupini, pomagalo pri naši motivaciji za daljšo hojo in pri osvajanju novih ciljev. Po poti smo večkrat srečali tudi znance ter z njimi pokramljali. Lepo je bilo, ko smo se sprehodili mimo kakšnih kmetij, kjer smo lahko pobožali živali in ob katerih smo posneli različne fotografije. Včasih kar nismo mogli verjeti, koliko prijetnih lokacij za pohode ponuja naš kraj, v katerem živimo. Na pohodih so se vedno pojavile tudi nove ideje, kje bi se lahko dobili naslednjič ali na kakšen drug način bi se še lahko družili in uživali v lepih popoldnevih. Čeprav včasih pred pohodom nismo imeli obilo motivacije za hojo, pa smo se s pohodov vedno vračali dobre volje in z dogovorom, da se naslednji teden zagotovo zopet podamo na pot. Tako smo tudi prepričani, da se bomo po zimskem počitku znova vrnili na sprehajalne poti in skupaj raziskali še kakšen lep kotiček Slovenj Gradca.

Urška Flis

TEKMOVANJE V KEGLJANJU

V mesecu novembru so se uporabniki Tima Črna udeležili prijetnega in športno obarvanega dogodka v kegljanju v Črni.

Sodnika dogodka sta bila Irena in Stanislav Kordež Slaki iz lokalnega kegljaškega kluba Črna, ki tudi sicer vsak teden poskrbita, da lahko uporabniki pridno trenirajo.

Z veliko dobre volje in ekipnega duha so bili uspešni pri podiranju kegljev.

Največ kegljev je podrl Jure, drugi je bil Mario in tretji Manfred.

Za dosežke so prejeli medalje, vsi udeleženci pa tudi simbolične nagrade.

Poleg športnih rezultatov pa jih je posebej razveselilo druženje in povezovanje med vsemi udeleženci.

Na koncu so se okrepčali z pica žepki, pijačo in kavo.

Sanda Peter

KONJENIŠKI TABOR Z INDIJANSKIM PRIZVOKOM

Prvi teden v oktobru smo se ljubitelji konjev, živali in narave zbrali v Topli, kjer smo izvedli 16. konjeniški tabor.

Veliki duh nam je, tako kot vsako leto, tudi letos naklonil lepe dni, ki smo jih maksimalno izkoristili.

Naš namen je bil preživeti čim več časa ob konju, na konju in s konjem. V neokrnjeni naravi naše prelepe Tople smo preživljali čas na prostem, ob gibanju, učenju in sproščanju.

Naši dnevi so potekali tako, da smo poleg jahanja in skrbi za konje namenili čas tudi urjenju novih ter že znanih veščin. Skrbeli smo zase, za naš dom, si pomagali in vzpostavljali nove vezi.

Kobili Meri in Keri smo božali, čistili, ju hranili, jahali v jahališču in na terenu, izvajali vaje ter preprosto uživali v pogledu nanju. Pogled na naravo s konji, ki se pasejo, res umiri človeka.

Na naši zelenici pred hišo smo postavili indijanski šotor tipi, v katerem smo se družili, pekli kostanj in penice, zadnji večer pa smo tam imeli pravi indijanski obred.

Letos je del ekipe bil že izkušen, z nami pa je bilo kar nekaj novih udeležencev. Toni, Tonček, Zoran, Timotej, Elvira, Melita, Uroš, Vasja in Emilija so Goranu, Samathi, Poldiju, Pii, Lenartu in Martinu z veseljem pokazali znanje jahanja in predstavili delček iz življenja Indijancev.

Udeleženci tabora sporočajo, da je edina slaba stran tabora, da ga ni večkrat na leto, saj se človek takšnih lepih občutkov nikoli ne naveliča.

Posebna zahvala za udeležbo gre prostovoljki Sabini.

Emilija Sušić

PRVI PLANINSKI TABOR SKUPINE GORSKA ROŽA

Prvi planinski tabor skupine Gorska roža smo v stilu "velikih" pripravili v Kranjski Gori, v čudovitem delu naše prelepe domovine. Velikopotezno pa ni bilo le ime kraja, ampak tudi naše število. Šli smo prav vsi člani skupine. Dva polna kombija dobre volje in prtljage.

Naš cilj je bila Krnica in koč v Krnici. Pravljíčno lepa, hribovska pravljična. Prava izbira za pravi planinski tabor, saj je do nje mogoče priti le peš. To pomeni, da vse, kar potrebujemo, prinesemo na hrbtu. Naš drugi podvig.

V koči pa nas je poleg prijaznega oskrbníškega para pričakalo skupno ležišče. Brez hotelskega udobja, a z obilico planinskega duha. Tretji podvig je bil torej spanec na skupnih ležiščih. A nič zato. Smeh, zgodbe in škripanje postelj so bili del čara.

O prvem podvigu skoraj ne bi govorili na glas ... Recimo le, da "mal po travniku pa mal po cesti" ni bila najboljša izbira poti za kombi. Na mokrem travniku smo namreč rahlo nasedli. Na srečo je Karli vedel, kje se skriva ročka za vleko, in Lilijana, ki je bila včasih med vikendi kelnarca na Vršiču, je poznala gospoda s traktorjem. Z mirnimi živci in pozitivnim pristopom smo se rešili tudi iz te zagate.

Ko smo se končno povzpeli do koč, smo si ponosno odtisnili prvi žig v planinske dnevnike in uživali v dveh čudovitih dneh med gorami. In ja. Prvi dan je poleg vsega tudi deževalo. Ampak pravijo, da sreča spremlja pogumne. Nas je.

**Lilijana Gologranc
Jana Potočnik**

ŽIVLJENJE NAŠE STANKE

Leta 1953 se je rodila zdrava deklica. Ko je pri enem letu shodila, je padla po stopnicah. Fizično ni bila nič poškodovana, le možgani niso bili »normalno« hitri. Nerodna hoja, učenje ni šlo. Poskusili so s takratno »pomožno« šolo na Prevaljah, pa ni bilo uspeha.

Ostala je z nami doma, dokler ni bil ustanovljen zavod v Črni. Nekaj časa je hodila v šivalnico pomagat. Bila je zadovoljna, saj so bile punce zelo prijazne.

Potem je naš ati hudo zbolel, tudi mama ni več mogla sama skrbeti zanj. Tako je naša Stanka ostala v polni oskrbi s svojimi prijatelji Polžki v zavodu.

Vedno težje je hodila, tako je zdaj na vozičku, tudi pri govoru se pozna. Spomini na otroštvo pa ostajajo živi. Vesela sem, da je ostala v Črni, v svojem rojstnem kraju, kjer jo domačini poznajo. Srečna je, ko gre na sprehod na svoj znani teren. Srečna sem tudi jaz, ker jo še lahko objamem, tudi vse njene prijateljke Polžke.

Hvala vsem, ki tako lepo skrbite za te naše, malo drugačne »otroke«.

Ivica Matić, Stankina sestra

KAKO JE RUS TONI PREŽIVEL POČITNICE

Končno počitnice! V ponedeljek, 30. junija, so me pripeljali v Ljubljano. Na postaji me je pričakala sestra Magda. Odpeljali smo se domov. Doma so me pričakali tudi sestra Ana, ata in nečak Uroš. Mlajša sestra Ana je na bolniški in letos odpadeta morje in toplice. Zato smo se odločili, da mi kupijo bazen. Sestri Ani sem pomagal pri peki peciva čokoladni kolač, vse sestavine sem natehtal. Uspelo mi je. Ko bo lepo vreme, bomo napolnili bazen z vodo. V trgovini s čevlji mi je Ana kupila nove črne superge na ježka. V soboto smo se odpeljali v Ljubljano v kino Cineplex. Ogledali smo si film Lili in Žverca. Šli smo tudi na čevapčiče. Končno je nekaj sonca in bazen smo napolnili z vodo. Praznovali smo tudi rojstni dan sestre Magde. Ana je spekla pecivo. Šli smo tudi na pico. Komaj sem čakal soboto, da smo šli spet v kino gledat Smrkce. Zelo rad hodim v kino. Doma gledam pa videokasete. Gledal sem Kekce, Poletje v Školjki, Erazem in potepuh. Sestra Ana rada peče. Spekla je mlečni kruh in pehtranov zavitek. Bilo je zelo dobro. Spet je prišla sobota in čas za kino. Naslov filma Jaz Baraba 2. Seveda smo tudi nekaj dobrega pojedli. Bliža se sredina avgusta, še malo in bom moral nazaj na Prevalje. Zadnji vikend smo šli še na izlet v Bovec in Kobarid. Tam smo tudi prespali. Imeli smo lepo vreme. Na koncu me je sestra Ana še povabila na tortico, ker bo praznovala rojstni dan. Prišel je čas, da se vrnem v stanovanjsko skupnost. Ana me je pripeljala 24. avgusta.

Ana Umek, Tonijeva sestra

TONI NA DOPUSTU

Končno je prišel dan,
sončen in nasmejan,
Toni še vedno krmežljav
vesel gleda v pozdrav.

Hitro si pižamo sleče,
po postelji vriska od sreče,
v kuhinjo pohiti,
da zajtrk vroč dobi.

Obleče kratke hlače,
veselo zunaj skače,
odide na sprehod
v naravo kot gospod.

Sonce veselo greje,
Tonček se veselo smeje,
vetrček pihlja,
Tonček pa se smehlja.

S sestro gre po travi,
po poti v naravi,
ptički pojejo čiv čiv
in še vedno sem živ.

Tonetu minil je dan
in še vedno nasmejan,
utrujen šel je spat,
tudi sonce šlo je spat.

Anton Rus, Tonijev ata

GORSKA ROŽA DOBILA ZMAGOVALNI MOTIV ZA MAJICE

Že dolgo si želimo, da bi pohodna skupina Gorska roža na naših izletih zasijala v enakih barvah. Zato smo organizirali natečaj za idejno zasnovo tiska na naše nove majice. Na mizo smo dobili vrsto izvirnih skic in risb, ki so potrdile ustvarjalnost naših članov. Po temeljitem pregledu vseh čudovitih predlogov je strokovna komisija izbrala zmagovalni motiv. Veseli smo, da lahko objavimo, da je zmagal predlog, ki so ga pripravili v Dravogradu. Zmagovalno risbo smo prenesli v digitalni format za tisk in kmalu smo naše nove majice tudi prejeli. V grafiki BL3K so nam jih naredili po ugodni ceni s popustom.

Majice Gorske rože tako ne bodo le udobne, ampak bodo nosile tudi edinstven pečat, ki združuje našo ljubezen do gora in ustvarjalnost. Ko jih bomo prvič vsi skupaj oblekli za pohod, se vam pa pohvalimo.

Gorska roža

OBISK PRI NAŠI GABI

V toplem poletnem dnevu smo se odpravili na prav poseben obisk – obiskali smo našo sodelavko Gabi. Seveda smo se predhodno najavili, saj se naša Gabi rada "potepa" in nima vedno časa, a tokrat se je naš obisk lepo ujel z njenimi načrti.

Gabi in njen mož Mitja sta nas izjemno toplo sprejela ter bogato pogostila. Takšnih gostiteljev si lahko le želiš – polnih smeha, sproščenega druženja in občutka, da si resnično dobrodošel. Gabi s svojo pozitivno energijo napolni in razveseli prav vsakega, ki jo obišče.

Ob koncu smo se dogovorili, da nam Gabi kmalu vrne obisk v Mežici.

Gabi, dobrodošla kadarkoli.

Janže Blatnik

DRAGOCENI SPOMINI: OD TOPLINE OBJEMA DO RADOSTI SKUPNIH POTI

Vsako leto se zgodi en poseben dan, ki ga Uroš in Irena nestrpno pričakujeta – dan, ko se odpravimo na obisk k Uroševi mami v DUO Impoljca. Mama biva v enoti Mavrica in čeprav se z Urošem slišita po telefonu vsak dan, je fizični obisk zanju neprecenljiv.

Kot njuna sopotnica in voznica redno poslušam Urošovo vprašanje, kdaj ju peljem k mami in kje se bomo ustavili na poti nazaj. Zanju je ta postanek nepogrešljiv del potovanja, saj skupno druženje in zabava po obisku predstavljata ljubo tradicijo, ki vedno postavi piko na i celotnemu izletu.

Naše avanture so bile vsako leto drugačne, a vedno polne smeha. Predlani smo si vzeli čas za ogled mestnega jedra Celja, kjer smo se sprehodili po zgodovinskih ulicah. Lani nas je pot vodila do čudovitega Šmartinskega jezera, kjer smo uživali v miru narave.

Letos nas je želja po dobri hrani pripeljala v picerijo Picikato. Znana je po odlični kulinariki in je vedno zelo oblegana, a je bila izbira kljub čakanju vredna truda.

Uroš in Irena sta nad vsemi skupnimi dogodivščinami popolnoma navdušena. Takoj ko se vrnemo, že sprašujeta: »Kdaj gremo spet k mami? In kam nas bo pot vodila naslednjič?« Njuno veselje je najboljša potrditev, da je ta tradicija – obisk, objemi in skupni izleti – tisto, kar jima polepša življenje.

Adrijana Štumpfl

OKUSEN BOGRAČ V RADLJAH OB DRAVI

Sonce nas je zjutraj prijazno pozdravilo in spodbudilo k druženju. Uporabniki iz stanovanjskih skupin Dravograd in Radlje smo združili moči in se udeležili tradicionalne Bogračijade, ki je potekala na parkirišču Bowling centra v Radljah ob Dravi.

Že navsezgodaj smo vsi zavihali rokave in se prelevili v prave kuharske mojstre. Z veliko dobre volje in s skupinskim delom smo zakurili ogenj, skrbno narezali zelenjavo, krompir in meso, dodali izbrane začimbe ter se posvetili kuhanju. Naš bograč je bil pripravljen s posebno ljubeznijo; bil je okusen, rahlo pekoč in seveda s tisto skrivno sestavino, ki so jo poznali le naši kuharji!

S tem dogodkom smo ponovno dokazali, da sta sodelovanje in timski duh med stanovanjskimi skupinami Dravograd in Radlje na dobri poti. Hkrati pa smo s tem druženjem pokazali tudi svojo povezanost z lokalno skupnostjo, ki nas je toplo sprejela.

Vzdušje je bilo čudovito in prežeto s smehom in veseljem. Takšni dogodki niso le priložnost za kulinarčne dosežke, ampak so predvsem priložnost za krepitev vezi med nami in okolico, kar nam daje občutek sprejetosti.

Tijana Štumpf
Lilijana Gologranc

Z VLAKOM V MARIBOR

Uporabniki stanovanjske skupine Dravograd smo si privoščili dva izleta, pri čemer je bila vožnja z vlakom na relaciji Dravograd–Maribor osrednji del našega raziskovanja.

Prva vožnja: Z vlaka na avtobusno postajo

Naš prvi izlet z vlakom v Maribor je bil prijeten. Vožnja je potekala sproščeno, skozi okno smo opazovali pokrajino in si ogledali moderni vlak.

Po prihodu v Maribor smo se odpravili na kavo. V nam najbližji poznani lokal, ki se je nahajal na avtobusni postaji, zato smo se pošalili, da smo z vlaka prestopili na avtobus. Ob pitju kave smo opazovali dogajanje in promet avtobusov, nato pa se z vlakom odpravili nazaj domov. Izlet je bil sproščen in zabaven, zato smo se odločili, da ga ponovimo in popestrimo.

Druga vožnja: Sprehod in kosilo v mestu
Kmalu zatem smo se na izlet z vlakom odpravili še drugič. Tokrat smo si dan poleg vožnje popestrili s sprehodom po sončnem Mariboru.

Po raziskovanju mesta smo si privoščili okusno kosilo v restavraciji Interspar. Izlet je bil uspešen, kar potrjujejo tudi fotografije. Res smo se imeli lepo in že razmišljamo o naslednji destinaciji, ki jo bomo obiskali z vlakom.

Tijana Štumpfl

VDC PREVOZ IZ ČRNE NA RAVNE

Naša vožnja se prične v Črni, kjer v pisarni poberem pošto, v pralnici oprane krpe in opravim še kaj, če je to potrebno. Pred centralno hišo CUDV Črna se mi v kombiju najprej pridružita Anej in Timotej ter nato še Matic na avtobusni postaji Rudarjevo. Odpravimo se naprej do Žerjava, kjer na domu poberemo še Nastjo, ki se ostalim v kombiju pridruži vedno nasmejana in dobre volje. Z Maticem imata vedno prisrčen in enak pozdrav. Pot nas vodi naprej do Mežice, tam pa na avtobusni postaji že čakajo Helena, Metod, Aleš in Jan. V Mežici pa se nam začnejo dogajati zanimive stvari. Aleš vsem pove, kako je pomagal pri izvedbi raznih del v Mežici, pove o prigodah v tej občini in o politiki. Ob tem se vsi pošalijo in veselo

nasmejijo. Aleš vedno ve vse o vremenu, tako da vreme nikoli nikogar ne preseneti. Potem je tu še Helena, ki pripoveduje o svoji simpatiji ter o tem, kako si z njim dopisuje. Ob tem se vsi prešerno nasmejijo in ji privoščijo, da bi se ji ta zaenkrat neuslišana ljubezen enkrat tudi uresničila. Tu je še Jan, ki me kliče kar Bungi, kar izhaja iz najinega posebnega sporazumevanja. Jan me rad malo podreza tudi s svojimi pripombami, zaradi katerih se vsi od srca nasmejijo. Anej in Timotej pa ves čas vneto poslušata prigode ostalih, dodata svoje pripombe ter se s svojim značilnim smehom dogajanju dodata piko na i.

Lahko bi rekli, da je naša vožnja ena najbolj pestrih ter smeha polnih dogodivščin, saj nikoli ne mine brez smeha in dobre volje.

Žarko Žohar

NAŠA ŠIVALNICA

V naši šivalnici vsak dan nastaja nekaj posebnega — ne le iz blaga in niti, temveč iz srčnosti, povezanosti in iskrene predanosti delu. Delam z osebami z motnjo v duševnem razvoju, ki kljub svojim izzivom navdihujejo s svojo vztrajnostjo, iskrenostjo in voljo ustvarjati. Ko vstopim v šivalnico, me pričakajo njihovi nasmehi, ki že sami po sebi obljublajo lep dan.

Vsaka uporabnica ima svoj talent. Ena obvlada šivalni stroj s takšno lahkotnostjo, kot bi njene roke

plesale po blagu. Druga se s potrpežljivostjo posveti vezenju, vsako nit preplete s skrbnostjo. Tretja nežno, a natančno sestavlja izdelke, da ti na koncu zasijejo v polnem sijaju. Največ ustvarimo mehkih, toplih copat, ki so naša posebnost. A vsak par je več kot samo izdelek. Je zgodba, je trud, je srce osebe, ki ga je ustvarjala.

A naša šivalnica ne bi bila to, kar je, brez moje sodelavke tehnologinje. Ona je tista, ki skrbi, da nikoli ne zmanjka blaga niti zadrž, okraskov in vseh tistih drobnih podrobnosti, brez katerih bi se delo ustavilo. S svojim znanjem in umirjeno prisotnostjo nas vodi, usmerja in podpira. Kadar se znajdemo

pred izzivom, je ravno ona tista, ki poišče rešitev, prilagodi materiale ali načrt in poskrbi, da delo teče gladko. Njena zanesljivost in strokovnost sta temelj naše ustvarjalnosti.

Pomemben del našega kolektiva pa sta tudi naši prodajalki v lastni trgovini, kjer ponosno razstavljamo in prodajamo naše izdelke. Sta most med našim delom in ljudmi, ki cenijo ročno narejene, unikatne izdelke. S toplino, prijaznostjo in poznavanjem vsakega detajla znata kupcem predstaviti, koliko srca je vložene v vsak par copat, vsako torbico, vsak okras. Ko kupci začutijo to zgodbo, to je tudi njuna zasluga — ker znata videti in pokazati vrednost našega truda.

Z uporabniki tvorimo ekipo, ki jo povezuje več kot samo delo. Med nami vladajo spoštovanje,

razumevanje in podpora. Ko ena potrebuje pomoč, druga priskoči. Ko ena nekaj ustvari, se vsi veselimo. Ko nastane napaka, jo vzamemo kot priložnost, da se naučimo nekaj novega. V tem krogu sodelovanja in zaupanja nastajajo izdelki, ki nosijo več, kot se vidi na prvi pogled.

Naša šivalnica je prostor topline, rasti in medsebojne povezanosti. Vsi skupaj — delavke, tehnologinja, prodajalki in jaz — ustvarjamo zgodbo, ki vsak dan znova dokazuje, kako močna je skupnost, ko jo vodijo srce, spoštovanje in iskrena predanost. In prav ta čar se skriva v vsakem izdelku, ki zapusti naše roke ter najde novega lastnika, ki ga začuti in ponese naprej.

Romana Knez

JESENSKI SOSEDSKI KOSTANJEV PIKNIK

Ko se združita stanovanjska skupina Radlje in VDC Radlje, se ve, nekaj zabavnega se bo zgodilo. In res je bilo tako. Skupaj smo pripravili sosedski jesenski kostanjev piknik, ki je zadišal po jeseni, smehu in sveže pečenem kostanju.

Ker so naši najbližji sosedje gasilci, smo imeli pravo "varnostno službo" že na dvorišču, če bi kostanj slučajno zagorel, bi bili v minuti rešeni. A gasilci so se tokrat bolj izkazali s prijaznostjo in pomočjo pri programu kot s cevjo za vodo.

Okoli miz se nas je zbralo lepo število. Svojci, prijatelji, prostovoljci, skrbniki in celo gospod župan, ki je v nagovoru poudaril, kako pomembno je sodelovanje v lokalni skupnosti ter pohvalil našo idejo sosedskega druženja.

Mize so bile polne kostanja, peciva in dobre volje, med pogovorom pa si težko uganil, kdo ima več življenjskih izkušenj. Mlajši, ki so hitreje tekali po dvorišču, ali starejši, ki so modro čakali, da se kostanj malo ohladi. Bil je pravi medgeneracijski piknik, kjer so vse generacije sedele skupaj in vsak je imel svojo zgodbo, šalo ali kos peciva.

Na koncu dneva smo se strinjali: kostanj je bil odličen, pecivo še bolj, družba pa najboljša.

In če kdo misli, da bomo čakali do naslednje jeseni, se moti. Z dobrimi sosedi se vedno najde razlog za novo druženje.

Lilijana Gologranc

NAJDINI 60 LET

30. septembra 2025 smo praznovali pomemben mejnik, Najdinih 60 let.

Na njeno željo smo se odpravili na Ludranski Vrh nad Črno na kmečki turizem Smrečnik - Gorza. Tam smo v prijetnem vzdušju uživali v kulinariki, v naravi, se pomerili v kegljanju in se zabavali v fotografiranju z rekviziti. Dan smo zaključili s slastno torto.

Darja Kordež

MOJČINI H 60

21. oktobra prišel je dan, ko Mojca slavila je svoj šestdeseti rojstni dan.

Ob njenem okroglem jubileju smo se zbrali, da bi Mojci na ta dan lepi spomini za vedno ostali.

Poleg bratranca in prijateljev se je še ulica zbrala in se ob Mojci z jedačo in pijačo okrepčala.

VDC Ravne ji je rožico naredilo, naslednji dan ob torti ji je še Čečovje z rožico sobo obogatilo.

Draga Mojca, sreče, zdravja in vsega obilo, to naše tebi je voščilo.

Nataša Golob

PRAZNOVANJE IRENEGA ROJSTNEGA DNE

Na lepo avgustovsko popoldne je Irena praznovala rojstni dan. Odločili smo se, da si dan naredimo malo drugače. V hiši smo ji čestitali in dali darilo, nato pa se odpravili do bližnje slaščičarne, kjer smo si privoščili sladoled in seveda ni šlo niti brez pihanja svečke - tokrat kar v sladoledu. Imeli smo se zelo lepo.

Vesna Gorenšek

RAVENSKI DNEVI

V hiši na Čečovju smo si za ravske dneve zaželeli malo "gavde". Izkoristili smo praznični sejamski dan in si odšli pogledat, kaj vse ponujajo,

kasneje pa seveda ni šlo brez preživete urice v šotoru, kjer smo uživali ob zvokih narodno-zabavne glasbe, se okrepčali in seveda skupaj zapeli. To je bil dan, ki si ga bomo zapomnili.

Vesna Gorenšek

NOČ ČAROVNIC

V Radljah zelo radi praznujemo noč čarovnic ali po angleško *halloween*. Imamo enega navdušenca tega praznika, to je naš Aleksander, ki potem s svojim entuziazmom naleze še vse ostale, z varuhinjami in koordinatorko vred. Letos so z luči visele pajkove mreže s pajki, tistih se čistilka menda ne boji, ker so iz plastike, v izdelanih strašnih lampijončkih so se svetile lučke, jedli so strašljivo slano in sladko pecivo, izrezovali buče in se strašljivo oblekli. Če bi prišli mimo, vas bi bilo zagotovo malo strah. Še enkrat se je pokazalo, da je naša skupina v Radljah polna živahnosti, ustvarjalnosti in poguma (tudi pri premagovanju strahu pred plastičnimi pajki). Hvala vsem, ki ste s svojim sodelovanjem ustvarili takšno vzdušje. To so trenutki, ki nas resnično povezujejo!

Lilijana Gologranc

IZLET V ŽIVALSKI VRT

V enoti Ravne na Koroškem smo si letos skupaj z uporabniki zaželeli, da bi en dan preživeli nekoliko drugače – zunaj vsakodnevnega okolja, v družbi živali in drug drugega. Tako smo se odločili, da se odpravimo na skupni izlet v živalski vrt Ljubljana.

Zgodaj zjutraj smo se zbrali na postaji, polni pričakovanj in dobre volje. Pot z avtobusom je hitro minila – ob smehu, petju in pogovoru o tem, katere živali si želimo videti. Ob prihodu v živalski vrt sta nas pričakala jasnina in sonce, kar je bilo kot naročeno za raziskovanje.

Sprehodili smo se po poteh pod Rožnikom in si ogledali številne zanimive živali – od veličastnega leva in radovednih opic do igrivih surikat. Največ navdušenja je požel stik z domačimi živalmi, kjer so se uporabniki lahko približali kozam, ovcam in prašičkom ter jih tudi pobožali. Med ogledom smo si privoščili kavico na toplem soncu, nato pa še skupinsko fotografijo za spomin.

Izlet ni bil le priložnost za ogled živali, temveč tudi za krepitev medsebojnih odnosov, sodelovanja in samostojnosti uporabnikov. Uporabniki so sodelovali pri načrtovanju izleta, pripravi potrebščin in skrbi drug za drugega med potjo, kar je bil lep primer učenja skozi izkušnjo.

Polni vtisov in prijetne utrujenosti smo se v večernih urah vrnili domov. Vsi smo se strinjali, da so takšni izleti nekaj posebnega – trenutki, ki bogatijo naš vsakdan in nas povezujejo.

Nadja Petek

IZLET V MEDVODE

Na še lep sončen novembrski dan smo se na Zdravkovo močno željo odpravili na izlet v Medvode. Tam živijo njegova teta Marica in dva njegova bratranca z družino. Sicer je Zdravku to snidenje bilo omogočeno vsako leto, tokrat pa je preteklo malo več časa in je bilo toliko bolj srčno in čustveno. Obiskali smo tudi grob njegovih pokojnih staršev, da je prižgal svečo. Po druženju s sorodniki smo si na poti nazaj na Trojanah privoščili kosilo. Trojan seveda nismo zapustili brez znamenitih trojanskih krofov, ki smo jih nakupili tudi za ostale sostanovalce enote Brunet, saj niso mogli z nami na izlet. Na poti smo naredili še en postanek, da je Stanko obiskal svojo mamo, ki je tudi dolgo ni videl.

Vsak izlet je posebno doživetje. Ne samo tisti dan, ko se dogaja, ampak je že samo načrtovanje in pričakovanje le-tega velik dogodek. Polni pozitivnih občutkov smo se vrnili domov, hkrati pa tudi hvaležni za vse izkušnje in varno pot.

Mateja Osojnik

IZLET V PREKMURJE

Konec meseca oktobra smo se Pepi, Bogdan, Simona, Zmago ter spremljevalca Dušan in Rebeka odpravili na dvodnevni izlet. Zastavili smo si ga kot pristno doživetje severovzhoda Slovenije – Prekmurja. Naša prva postojanka (seveda brez obvezne kavice nekje na pol poti ne gre) je bil Tropski vrt. Že ob vhodu smo se čudili bučam velikankam, nato pa bujnemu rastju, eksotičnim sadežem in krasnim orhidejam. Dodobra ogreti smo se odpeljali do bližnjega Bukovniškega jezera. Sprehodili smo se po mistični gozdno učni poti, kjer so nas na vsakem koraku spremljale zanimive skulpture, ki so burile našo domišljijo. Vidov izvir je bil priložnost, da se odžejamo s čudodelno zdravilno vodo, ki naj bi lajšala vrsto tegob. Nato smo se odpravili na lov za večerjo - gibanico. Po posvetu z domačini smo našli najboljšo. Za prvi dan nas je čakal le še počitek na turistični kmetiji, kjer so nas prijazno sprejeli v toplem in domačem apartmaju. Zjutraj nas je zbudilo sonce in že so bile pred nami nove dogodivščine - Goričko z doživljaljskim parkom Vulkanija. Z začudenjem smo stopili v svet nastanka vulkanov, Zemljine preteklosti, v čas dinosavrov in Panonskega morja. Kar nismo mogli dojeti, da smo na pobočju nekdanjega vulkana. In ker je bil ravno čas šolskih počitnic, smo imeli tudi možnost panoramske vožnje s turističnim vlakcem. To je bilo veselje! Ura je bila že pozna, oglašali so se nam želodčki in soglasno smo sklenili, da naše popotovanje zaključimo v stilu, z bogračem. Izbrava je bila prava, saj smo ga zmazali ves kotel. Zadovoljni in polni vtisov smo se odpravili nazaj v stanovanjsko skupnost. Obljubili smo si, da jo kmalu zopet mahnemo v svet.

Rebeka Arih

JESENSKI MORSKI POBEG: OLJKE, RIBE IN KUP DOBRE VOLJE

Od 17. do 24. oktobra smo se uporabniki in spremljevalka enote Črneče podali na pravo jesensko morsko avanturo. Morje nas je pričakalo s toplim soncem, svežim zrakom in več vetra v laseh, kot bi si ga želeli – a smo ga sprejeli kot del "frizure *all inclusive*".

Prvič med oljkami

En popoldan smo preživeli med oljkami in hitro ugotovili, da je pot od oliv do oljčnega olja na policah v trgovini kar dolga. Najprej so tu oljke, polno listov in ogromno dela. Po kratkem uvodu smo se strinjali: »Ja, zato je olje drago.« Kljub temu pa smo bili ponosni, da smo od drevesa do olja spoznali celotno pot.

Kmetija, kjer živali rade dajejo "lupčke"

Obiskali smo tudi mini kmetijo. Tam so nas živali pričakale kot stare prijatelje. Nekatere so se tako navdušile nad nami, da so same prišle po "lupčka". Res je – če ga žival zahteva, ga je pač treba dati. Tudi če je lama.

Pod morsko gladino

V akvariju v Piranu smo občudovali ribice, ki so mirno plavale mimo nas, kot da smo del njihovega vsakdana. Mi smo jih poskušali očarati z grimasami in nasmehi, a niso niti trznile.

Kino + avtobus = klasika

Nismo izpustili niti kina, kjer so kokice kopnele skoraj tako hitro, kot so leteli komentarji iz ozadja. Vožnje z avtobusi so bile poglavje zase. Kakor vedno!

Kuha po morsko

Teden smo začinili še s posebno izkušnjo – priključili smo se kuharskemu tečaju Emilije Pavlič.

Ko bi lahko kar ostali ...

Teden je minil prehitro. Prinesel nam je ogromno smeha, novih izkušenj, topline in skupnih trenutkov, ki jih ne pozabimo zlahka. Domov smo se vrnili utrujeni, srečni in malo razvajeni od morske klime.

Simona Kotnik

Matej Seničar

LETOVANJE V IZOLI

V začetku meseca oktobra so se stanovalci Ozar s spremljevalkami odpravili na letovanje v hotel Delfin v Izolo.

V ponedeljek zjutraj smo sedli v kombi in dogodivščina se je začela. Pot je bila dolga in tiha. Nestrpni in polni pričakovanj smo komaj čakali, da vidimo morje in tablo z napisom Izola. Po prihodu v hotel smo si najprej privoščili dobro kosilo. Popoldan pa smo se podali v Izolo pogledat, če je kaj novega. In res smo našli avtomat za izdelovanje spominskih ploščic iz denarja. Takoj smo ga morali preizkusiti. Poskusili pa smo tudi sladoled, če je še tako dober kot lani.

Ker smo imeli cel teden lepo, toplo in sončno vreme, smo dopoldneve preživeli v bazenu, popoldneve pa smo izkoristili za izlete in sprehode po okolici.

Vsekakor je bil največja pustolovščina sprehod iz Strunjana v Portorož skozi predor Valeta. Predor Valeta je kamniti cestni predor, dolg 550 metrov in poteka pod hribom Lucan. Je del sprehajalno kolesarske poti Parenzana – Pot zdravja in prijateljstva. En konec predora se nahaja v Strunjanu, drugi pa v Portorožu.

Mi smo pot začeli v Strunjanu. Ob vstopu v predor smo se počutili malce neprijetno, saj je izgledal temačen, hladen in vlažen. Ko smo vstopili,

pa so se prižgale lučke in negativne misli so izginile. Kar nekaj se jih je prvič srečalo s predorom, zato je bilo to še posebej zanimivo doživetje. Pot smo si popestrili s petjem, smehom in malo tudi s kričanjem (smo preizkušali glasove). Adrenalinski pa je bil tudi spust v Portorož, še posebej za vozičke, saj se pot strmo spusti proti centru mesta. Pa smo preživeli tudi to.

V Portorožu smo se sprehodili po promenadi, se nagledali lepih izložb ter si privoščili kavo in pivo. Nato smo se s kombijem odpeljali nazaj v hotel.

Tudi večere smo si popestrili z obiskom prireditev v sklopu hotela. Poslušali smo glasbo, peli, plesali, sodelovali na tomboli ter se družili z ostalimi obiskovalci hotela.

Pa tudi brez nakupovanja ni šlo. Sredin popoldan smo izkoristili za obisk Kopra. Šli smo v nakupovalno središče pogledat, če imajo kaj lepega. In seveda so imeli veliko lepega in zanimivega.

Čisto prehitro so minili dnevi letovanja in ko smo se vračali domov utrujeni, a polni novih, lepih in nepozabnih spominov, smo skupaj prišli do zaključka, da se bomo drugo leto vsekakor spet vrnili.

Torej, Izola, se vidimo v letu 2026!

Urša Jeseničnik Štiglic

JADRANJE

Letos so me povabili na jadranje. Zelo sem se veselila. V soboto, 28. julija, smo prispeli v Biograd. Tam nas je že čakala jadrnica. Kaj vse smo počeli? Kuhali smo s Katarino in Emilijo, pospravljali po jadrnici, lovili ribe, skakali v vodo. Skrbeli smo za red in urejenost na jadrnici. Tudi plavali smo, se vozili s supom. Eni smo vlekli tudi vrvi, da smo razpeli jadra. Veliko smo se naučili. Z jadrnico smo se peljali tudi na otoke. Na kopno smo šli s čolnom. Tam smo se sprehajali, šli na sladoled. Matevž nas je razveseljeval s harmoniko. Mi smo peli. Bilo je zelo veselo. Zelo smo uživali. Hitro je minilo. Želim si, da bi na jadranje lahko šla tudi drugo leto.

Katja Sešelj

Stanko Grmadnik

Lukresia Trajkoska

ISKRICE

Damjan: »Petra, a veš, da letos imam pa vse na isti dan ...
... rojstni dan pa še abrahama.«

Maja: »O, Stanko, danes si pa zelo lep, urejen!«
Stanko: »Ja, sem lep ko direktor!«

Petra: »A za rojstni dan ti moramo pa kupiti bon?«
Damjan: »Kok pa veš?«
Petra: »Ja, sam si povedu!«
Damjan: »Pa nisem ču!«

Valerija je urejala dekoracijo iz buč in rekla:
»Jaz grem pa zdaj po pištolo.«

Tilen: »A misliš, da silikon pa ne bi zdaj držal?«
Tina: »Zelenjava na črko Z?«
Timotej: »Filana paprika!«

Na obisku v DVC je bil Primož Suhodolčan.
Pripovedoval je, kako je peljal papagaja v šolo.
Primož: »Papagaj je znal peti in govoriti.«
Tilen: »Ne, pa ne!«
Primož: »Ja, pa ja!«
Tilen: »Da ne bojo mislili, da smo nori!«

Primož: »Papagaj se je zaklenil v kopalnico.«
Bilal: »A se je tuširal?«

Špela Krajnc

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD

Družini
prijazno
podjetje

Družbeno
odgovoren
delodajalec

Pristopni certifikat R.Š. 063/2021

CENTER ZA USPOSABLJANJE, DELO IN VARSTVO ČRNA NA KOROŠKEM

CENTER 144, 2393 ČRNA NA KOROŠKEM
TELEFON: 02 870 40 00, E-MAIL: [info@cudvcrna.si](mailto:info@ cudvcrna.si)

OBIŠČITE NAS TUDI NA NAŠI SPLETNI STRANI,
DA BODO VEZI MED NAMI ŠE TESNEJŠE:

www.cudvcrna.si